

Velja po pošti:

za celo leto naprej . . . K 40.—
za en mesec . . . „ 3.50
za Nemčijo celoletno . . . 45.—
za ostalo inozemstvo . . . 50.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 36.—
za en mesec . . . „ 3.—
V upravi prejemnih mesecov . . . 50.—

Sobotna izdaja:

Za celo leto . . . K 8.—
za Nemčijo celoletno . . . 50.—
za ostalo inozemstvo . . . 13.—

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali njeno prostor)

za enkrat . . . po 50 v
za dva in večkrat . . . 45 v
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Ob sobotah dvojni tarif.

Poslano:

Enostolpna petstvrsta K 1.—

Izhaja vsak dan izvenredno delje in praznike, ob 3. uri pop
Redna letna priloga voznik re/

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 50. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511, bosn.-herz. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 50.

Prelekli leden.

V nedeljo, 23. junija se je vršil ministrski svet. Štirje ministri so se odločno izjavili za vladno s parlamentom in proti § 14. Nato je dr. vitez pl. Seidler podal ostavko celokupnega ministrstva. Cesar si je odločitev pridržal za poznejše in poveril Seidlerju začasno vodstvo vladnih poslov. Poljedelskemu ministru grofu Silva-Tarouca je pa poveril nalogo, da se pogaja s parlamentarnimi strankami glede rešitve krize. Cesar sam je zaslišal vse načelnike klubov; dr. Korošec, Stanek in Tusar so bili pri njem 26. junija. Grof Silva-Tarouca si je prizadeval skovati nemško-poljsko večino za državni zbor; toda Poljski klub je izjavil, da brezpogojno vztraja na tem, da dr. pl. Seidler odstopi, dočim so nemški nacionalci in krščanski socialci sklenili, da mora Seidler brezpogojno ostati, četudi bi moral vsled tega iti parlament. Vendar se je med Nemci ob tej priliki pokazalo nesoglasje in je mnogo nemških politikov za to, da naj se Seidler žrtvuje parlamentu in ne obratno. Rešitve še ni. — Na Dunaju je delavstvo vsled skrčenja kruha pridržalo veliko gibanje s stavko; dunajski delavski svet je poslal deputacijo tudi k zunanjemu ministru grofu Burianu. Le-ta je delavstvo zagotovil, da se avstrijsko-ogrsko politika glede miru ni nič izpremenila in da smo vedno pripravljeni začeti mirovna pogajanja. Dunajska stavka je sedaj končana. — Na Ogrskem so se vršili veliki delavski nemiri; nastopilo je tudi vojaštvo. Več oseb je bilo ubitih, veliko ranjenih. Stavka je bila razširjena po celi deželi, tudi listi niso izhajali. Vojaške in civilne oblasti nastopajo zelo strogo in v mnogih obratih se zopet dela. Delavstvo je šlo v boj predvsem radi volilne reforme, za katero ga hočejo ogoljufati, in zaradi slabih plač in prehrane. Zahteva, naj se sklene mir. — V nemškem državnem zboru je 24. junija govoril državni tajnik za zunanje stvari pl. Kühlmann nekoliko zmerneje in je med drugim pripomnil, da se konec vojne s samim orožjem brez diplomatskih pogajanj skoraj ne da doseči. Na vsenemški pritisk je moral Kühlmann drugi dan svoje besede tako »pojasniti«, da je tudi on še vedno prepričan, da je predpogoj mirovnim pogajanjem — zmagi z mečem. V enakem smislu je govoril tudi kancler Hertling. — Na Bolgarskem je odstopil Radoslavov s svojim ministrstvom. Za ministrskega predsednika in zunanjega ministra je bil imenovan njegov nasprotnik Malinov. Le-ta je brzojavil na Dunaj in v Berlin, da se bo zvesto držal politike svojega prednika. — Na Ruskem je na vseh straneh vzplapolala protirevolucija. Vseposvobod se dviga ljudstvo in meščanstvo, da vrže boljševike. Boljševiška vlada je ukrenila najostrejšo protidredbo s prekim sodom. Na čelu vojaške akcije proti boljševikom korakajo češko-slovaške čete, ki so osvojile Vladivostok in celo vrsto drugih večjih mest. Veliki knez Mihael je pobegnil iz Perma, se postavil na čelo protirevolucionarnem v Omsku in izdal na narod oklik, v katerem ponavlja svojo odpoved na prestol in prepušča odločitev o vladni obliki v Rusiji saboru zemstev. — Boljševiški mornarji so izročili Nemcem črnomoško brodovje. — Na italijanskem bojišču smo bili vsled tega, da je Piava silno narasla, prisiljeni, da izpraznimo Montello in nekaj drugih odsekov na desnem bregu reke. Vsega vkup smo ujeli v zadnji ofenzivi 50.000 Italijanov. — Na Francoskem se položaj ni spremenil. Sovražniki pričakujejo novega silnega nemškega napada.

Nemci v strahu za svoj politični kurz.

Dunaj, 27. junija 1918.

Avdijske parlamentarne zastopnikov pri cesarju so pri kraju. Včeraj, v sredo, je cesar sprejel v avdijski načelnika dr. Korošca in se z njim dolgo razgovarjal o parlamentarni krizi in sedanji situaciji. Razumljivo, da, kakor drugi politiki, tudi naš načelnik o predmetni avdijski molči, ker se situacija sama po sebi tako hitro razvija, da dobimo v najbližjem času novega ministrskega predsednika in z njim sklicanje parlamenta, za kar se izrekajo vse stranke, razen skrajnega radikalnega krila nemških nacionalcev, ki bi radi preko ustave in narodov izpeljali svoje »belange«.

Med poslednjimi politiki, ki so bili še danes pri cesarju, je bil n. pr. tudi dr. Steinwender, torej mož iz nemškonacionalne struje, ki ni a priori za Seidlerjevo vladno, kot Waldner-Teuflova skupina. S tem so cesarske avdijske zaključene. Parlamentarci pričakujejo, da bo kriza rešena tekot par dni, ni izključeno, da bo že jutri poverjena novemu ministrskemu predsedniku naloga sestave novega kabineta.

Tudi Silva Tarouca je z današnjim dnevom svojo misijo kot homo regius končal. Tekom popoldneva je konferiral z dr. Korošcem, Stanekom in Petrušjevičem ter z nemškimi socialnimi demokrati. Jugoslovani in Čehi so bili pri njem skupno sprejeti. Grof Silva jim je razložil svojo misijo, ki so jo Čehi in Jugoslovani sprejeli na znanje ter mu izjavili, da hočejo o tem poročati svojim klubom. Napram Tarouci so se zadržali, kakor je razvidno iz časniških poročil, precej rezervirano.

V parlamentu presoja položaj takole:

Nemški krščanski socialci ne bodo smatrali za casus belli, ako Seidler ne bo več ministrski predsednik. Enakega naziranja je tudi manjšina v nemško-nacionalnem taboru, mogoče celo večina, ako bi bili vsi poslanci navzoči. Mnogim nemškim nacionalcem ni povšeči vsiljivo nastopanje Waldnerja, Teufila in Pantza, njihova politika na lastno pest celo v lastnih nacionalnih vrstah odbija.

Do sedaj so se izrekli brezpogojno za Seidlerja samo Waldner-Teuflova skupina in Ukrajinci. Kar se slednjih tiče, ni drugega pričakovati. Stara reč je, da Ukrajinci nasprotujejo vsakokratnim političnim korakom Poljakov, to je najenostavnejša politika naših Ukrajincev, ako je tudi moč, o tem prepuščamo sodbo njim samim,

ker čas jih utegne o nasprotnem prepričati.

Splošno se presoja, da Silva-Tarouca, ako pade Seidler, ne bo voditelj novega kabineta, pač pa je možno, da ostane on tudi v novem kabinetu poljedelski minister. Isto se trdi tudi o trgovskem ministru Wieserju in železniškemu ministru Banhansu.

V slučaju Seidlerjevega padca, s čemer se z gotovostjo računa, se danes imenujeta kot kabinetska šefa Banhans in Gayer. Baj namerava Seidler priporočiti Gayerja. Bolj v poštev prihaja pri kombinacijah o nasledstvu ime Banhansovo.

Ako bi bila poverjena naloga sestave novega kabineta sedanjemu notranjemu ministru Gayerju, bi ostal seveda politični kurz precej pri starem. Splošno je znano, da je Gayer intimus odstopajočega Seidlerja. Izpremenilo bi se torej samo ime, kurz bi pa ostal. Da sedanji čas in resnost položaja ne dopuščata takih iger, je več kakor jasno.

Kriza se torej bliža svojemu koncu.

Grof Silva Tarouca odhaja danes zvečer v Eckertsau, kjer bo poročal cesarju o rezultatu svoje misije.

Parlamentarci presoja, da bo cesar krizo že jutri odločil. Brez vsakega dvoma pa je, da dobimo v najkrajšem času zasedanje parlamenta.

Nemški tabor je v velikem strahu za svoj politični prestiž. Po stari navadi že zopet bolejo pesem o kruhu, prehrani in pomanjkanju. Kadar so v politični zadevi vselej zaženo to pesem, kakor da bi pod nazo vojske trpeli samo avstrijski Nemci in ne v enaki meri ali pa še veliko bolj tudi avstrijski slovanski narodi. Strah pred slovanskim kurzom v naši notranji politiki navdaja vse Nemce brez razlike. Togotijo se nad Poljake, ker so jim odpovali zavezništvo in ker Seidlerju podirajo stolec. Med vrstami obetajo nemški listi Poljakom odcenitev Galicije, civilnega deželnega namestnika in druge koncesije, samo da bi se jih usmili.

Poljaki so to pot trdi.

Sprejemi pri cesarju.

Dunaj, 27. junija. Cesar je danes popoldne v posebnih avdijskih sprejel ogrskega ministra za prehrano princa Windischgractza, kneza Fürstenberga, poslanca dr. Steinwenderja, Pacherja in barona pl. Pantza ter poljedelskega ministra grofa Silva-Tarouca.

Skupno zborovanje Jugoslovancev in Čehov, ki bi se bilo imelo vršiti v nedeljo v Pragi, je sklicano za sredo na Dunaj.

Izjava avstrijskih ministrov.

Dunaj, 27. junija. (K. u.) »Korespondenca Wilhelm« poroča: »Izvedeli smo, da so prišli danes vsi člani kabineta k ministrskemu predsedniku dr. vitezju Seidlerju, da razpravljajo o obvestilih glede na nesporazumljenja, ki obstajajo baje v ministrstvu. Minister dr. Cwiklinski, ki je nastopal kot najstarejši član ministrskega sveta kakor govornik, je ugotovil, da so v ministrskem svetu dne 23. t. m. nazoru ministrskega predsednika, da mora demisionirati kabinet z ozirom na okolnost, ker si ne more zagotoviti večine v poslanski zbornici, soglasno pritrdili. Če so se v razpravi, ki je sledila, pojavili razni nazori o nadaljnjem razvoju razmer, to ni moglo motiti popolnega soglasja kabineta glede na vprašanje, ki se je moralo odločiti. V svojem kakor tudi v imenu svojih tovarišev mora pa izraziti odkrito obžalovanje, ker so izbrali javnost prišla poročila za to, da se dvomi o priscnem sporazumu in o popolni lojalnosti, ki obstoja med ministrskim predstnikom in ostalimi člani kabineta. On in njegovi tovariši čutijo globoko potrebo, da ob tej priliki iznova dajo izraza prijateljstvu in neomejenemu spoštovanju nasproti osebi min. predsednika in morajo proti prej omenjenim potvorbam najodločnejše protestirati. V stvari sami opozarja na izjavo, ki so jo podali vsi ministri, da niso v nobeni zvezi s poročili, ki so jih obsegali posamezni listi o dogodkih, ki so se baje zgodili v ministrskem svetu 23. t. m. Končno je naprosil min. predsednika, naj primerno uporabi podano izjavo.

Ministrski svet

se je vršil 27. t. m. pod predsedstvom dr. pl. Seidlerja.

Državni zbor se skliče.

»Parlamentskorrespondenz« naznanja, da se skliče parlament najbrž dne 16. julija. V približno šestih sejah poslanske in dveh gosposke zbornice se bodo rešile zgolj državne potrebe: proračunski provizorij in vojni krediti. Davčne predloge in vse drugo se odloži na jesen. Poletno zasedanje bo trajalo 14 dni.

Nemški obrtniki proti parlamentu.

27. t. m. je prišla k ministrskemu predsedniku dr. pl. Seidlerju deputacija državnega obrtniškega sveta in se mu zahvalila za ustanovitev vojnokreditnega pomožnega zaklada za obrtnike. Potem je izjavila, da se more trditve ministra za javna dela nanašati zgolj na socialnodemokratske voditelje, široki krogi nemškega meščanstva in posebno obrtnišva pa v tem trenutku nimajo nikakega hrepenenja po poslanski zbornici. Proti razpustu poslan-

LISTEK.

Gospodična Anica in pedagogika.

Ciril Jeglič.

Neverjetno! Saj je študirala pedagogiko, ki so jo učili profesorji, in še zdaj prečita marsikatero, lahko reče, učeno didaktično razpravo, ampak praksa, ta je od sile težavna. Pri otrocih namreč. In pri akh otrocih, kakor je tale Hudoklin!

Stopi v razred; vsi vstanejo, samo Hudoklin okleva, ali bi, ali ne bi. Pa naj ne bo jezna? Če pride nadzornik, kaj bo rekel!

»Hudoklin, si se kaj naučil?

On se pa ozira.

»Znaš poštevanke?

»Ne vem.

»Čakaj boš kmalu vedel! Ob štirih ostaneš tukaj! Zdaj veš?

»Vem.«

Tak lenuh! Naj ga le pogledajo in se smejejo otroci! Saj ni nobenega dosti prida, toda, da bodo vedeli, kaj je lenuh, in da ne bodo sami takšni.

»Pazite, tiho!« Lahko reče vsi ubogajo, ker ona je že vajena otrok. »Tiho-o!« Saj se pa Hudoklin smeja!

»Zakaj se smeješ, Hudoklin?!

»Hi, hi, hi, saj se ne smejem, nalašč se že ne!«

Seveda, zdaj, ko se tako grdo drži!

»Kakor pečen vrabec se smejaš!

»Hi-hi-hi!«

Oh, ni da bi človek govoril! Ampak ta skobec jo kar med razlago moti. Ko jim tako dobro, po najboljših metodikah razlaga! Še gospod nadzornik je rekel, da ima ona izvrstno zdrav okus za metodike. Na tablo zariše tri debele pike, velike, da bi jih tepec videl z zavezanimi očmi. In s palico pokaže ter razloži natančno, ah, že smešno nazorno: »To so pike. Ena in spet ena in spet ena! Ena, dve, tri... Kaj torej vidiš, Hudoklin?«

»Pike.«

»Dobro. Poštej jih!«

»Ena in spet ena in spet ena in spet...« Kakor da bi se hotel zraven smejeti. Nak, še oponašal jo bo!

»Sedi, gdravž! In drugič te naj doma počesejo, da ne boš tako razkuštran! Roke na klop, Hudoklin!«

No, vendar! Ampak, kako jo gleda! Morda se ga bodo pa vendar kaj prijele njene besede? O, saj ona zna! »Vidiš, Hudoklin, zdaj si pa priden, le lepo, lepo...« Tudi pohvala nič ne izda! Hudoklin se smeje. In nogo je iztegnil izpod klopi, kakor pijanec v krčmi. Če pride nadzornik! Sicer pa: ona se trudi in ubija, pa vse nič ne pomaga! Bo že povedala, makar go-

spodu nadzorniku!

Le, kako jo gleda ta Hudoklin! Pravzaprav pa strmi nekam drugam, tja gori na steno.

»Kaj gledaš?

»Cesarja.«

To naj bo odgovor! Seveda, čez cesarja se ne sme nič reči. Da je tale Hudoklin tudi tak hinavec, tega si ne bi mislila. Oh, od sile!

In toliko trpljenja prenaša gospodična Anica po cele ure, vsak dan, lahko reče, od zore do mraka, — da! kakor tako lepo poje pesnik Prešeren: od zore do mraka, od mraka do dne! Oh! Pomoči pa ni od nikoder. Zadnjič je peljala tega Hudoklina h gospodu vodji. »Saj ga ne morem krotiti! Še iz klopi ga ne izbežam.«

»Tako?« se je začudil izkušeni mož. »Da. Izvolite, gospod ravnatelj, kaj naj storim z njim?«

Hudoklin se je pa vpričo njiju zasmejal.

»Še smeja se boš, poba?! Koliko te je pa v hlačah?«

»Da, gospod ravnatelj!« je povedala ona.

Fant se je za hip do srca hudo nasmehnil. »Saj se ne smejem!« Potem je povesil oči na svoje hlače-opletače, ki so zares tako smešno široke...

»Na vsak način,« je premislil gospod ravnatelj, »je fant silno popačen; hudoben,

bi skoro rekel.« Kdaj je že to vedela ona! Hudoben, pa še tako, kar nalašč se ji smeje! »Naredili bomo pritožbo na deželni šolski svet. Čuješ, poba?«

»Ja,« se je ustrašil Hudoklin.

»Vam pa, gospodična,« je nadaljeval gospod vodja, »svetujem dotle, da uporabite vsa sredstva, ki bi ga prisilila k poplavljanju. Jaz, gospodična, imam dolgoletno izkušnjo. Če absolutno ne gre drugače,« je zašepetal, »izberite najmočnejšega fanta, ki ga imate v razredu, dajte mu jermen —«

Nista se še dobro zavedla, Hudoklin je bil že pri vratih. Tako je: če ne pomaga absolutno nobena reč, ne zlepa, ne zgrda! Seveda, jermen, ki ga je nasvetoval gospod ravnatelj, je nekoliko kočljivo, balno sredstvo. Tudi je gospod najbrž nekoliko drugače mislil, ker v slučaju, da pride gospod nadzornik... Toda, saj ona se raje ravna zmerom po predpisih šolskih metodik!

Torej, potem ga je pa srečala gospodična na cesti, tega Hudoklina. Bil je razoglav, ko jo je pa zagledal, je brž nataknil klobuk. In kakšen klobuk ima, tak s črnim petelinovim peresom! Še ne boji se je ne!

»Kam greš, mladi prijateljček?« se je premagala dobrohotna učiteljica.

»Nikamor.«

ške zbornice pa imajo gotove pomisleke, ker je večji del nemškomeščanskih volilcev na bojišču in v vojnih obratih. Zagojili so dr. pl. Seidlerju svoje polno zapanje in izrazili pričakovanje, da bo slej co prej vodil državne posle.

Iz S. L. S.

V mnogih občinah so se že osnovali odbori S. L. S., iz drugih občin še ni poročila. Ko nam krajevni odbori poročajo o svojem delovanju, nam nekateri tudi pošiljajo podpisane prigrisilnice. Dotičnim smo prigrisilnice vrnil, ker so namenjene trajevnim odborom samim, da bodo imeli pregled svojih članov. Centrala si bo evlenco oskrbela na drug način.

Novoustanovljeni krajevni odbori bodo morali tudi skrbeti, da redno poslujejo morali, tudi skrbeti, da redno poslujejo.

Seje krajevnih odborov naj se redno rše, kakor je v pravilniku določeno. Predsednik krajevnega odbora ali kateri zaupnikov naj poroča o aktualnih političnih in gospodarskih vprašanjih. Ko bo gromno začetno delo v centrali končano, so tajništvo razposiljalo od časa do časa krajevnim organizacijam informacije, o katerih naj zaupniki med seboj razpravljajo. Ker se je v nekaterih krajih pokazalo, da manjka potrebne jasnosti, bo treba začeti s teoretično-političnim poukom. Razpravljati bo treba o temeljnih načelih, katerih sloni S. L. S., o načelih naprotnih strank. Tudi v tem oziru bo tajništvo S. L. S. postreglo krajevnim organizacijam s potrebnim materialom, ko nam Jugoslovanska demokratska stranka ustopi s svojim programom.

Nekateri okraji bi potrebovali zaradi informacije ob ustanovitvi krajevnega odbora govornikov iz Ljubljane. Vsem takim poročamo, da centrala govornika takoj pošlje, če ji okraj to sporoči.

Vsa vprašanja in poročila naj se navlajajo na:

Tajništvo Slovenske ljudske stranke v Ljubljani.

Čuvajmo mejnike!

Vsled mnogih dopisov z dežele o neopustni agitaciji za Jugoslovansko dem. stranko smo zadnje soboto objavili pismo Našim zaupnikom. To je bilo potrebno, la se položaj zjasni, kakor je razvidno tudi iz treh odgovorov »Slovenskega Naroda«, ki so sledili našemu pozivu. V teh odgovorih ni vse tako, kakor bi bilo prav; »Slovenski Narod« nam očita, da je bilo naše poročilo zaupnikom »razburjeno«, da naše rditve za »enkrat še niso dokazane«. Kar e tiče prvega očitka, je ne le neutemeljen, ter smo pisali po treznem premisleku in tako, kakor je bilo po naših informacijah v danih razmerah edino umestno, ampak apušča tudi polje objektivnosti, na katerem morajo slovenske časopisarske polemike ostati, ako nečje počasi zdrkniti v nakužo. Kar se tiče rditve, da naši čitki še niso dokazani, nečmo razumeti ega tako, kakor da bi bili tudi nedokazjivi. Poročila, ki smo jih prejimali, so bila anesljiva in moremo vsak čas dokazati, la so resnična.

Vse drugo, čemur bi se dalo še ugotarjati, opuščamo, ker nečmo biti malenostni. Kajti celoti je treba replikam, ki ih je »Slov. Narod« objavil v tej zadevi, priznati, da jih je narekovalo pošteno mljenje, da so jasni in da so odkrito obsoili, kar smo tudi mi morali grajati. V vče-

Vsak človek, izobraženec ali potepuh, ti gre po cesti, nekam gre. Le Hudoklin, ti je celo tek, naj bi ne šel nikamor?

Veste, pa pridejo starši: »Primate ga, gospodična, lepo Vas prosim, trdo, oh, le rdo! Doma ga držimo, da je včasih ves rn.«

Kaj še, le premalo ga prijemljejo! Čakršni starši, taki so otroci. Najbrž milijo, da ga bo po cestah lovila, gospodična Anica, tega Hudoklina. Oh, ko je teh otrok e do grla sita in še čez! Pride domov, še esti ne more.

»Cvrtje ti napravim, z marmelado, ali a volovsko oko, kar hoče«, pravi mama.

»Ne maram.«

Kako naj pa je, če jo vse jezi! Oh, ta hudoklin! Saj ni ravno nanj tako jezna: žog mu daj dobro, revček se ji smili in nabiti se bo enkrat še poboljšal... Amak jezna je, tako, da bi... Enkrat je že nislila, da bi se usedla in napisala nekakšno repliko, lahko reče, zelo dolg člaek za »Vzgojno kroniko« o nujni potrebi akšne nove šolske metodike; tam bi razičala, neusmiljeno razbičala vse te grozne azmere... Toda, saj ne pomaža absolutno nobena reč!

In veste, kakšno plačilo dobi gospodična Anica za vso svojo požrtvovalno nemo? Še manj nego počen groš! Plačo ako, da vsi veste. Kaj, in avanzirala? Ja, e žel Pa ne ona, ampak tista našopirjena erdanova Nuša! Oh ja, od sile!

rajsnjem svojem članku pravi na pr. dr. Tavčar med drugim:

»Pri tej organizaciji (Jugoslov. dem. stranka) ima po našem mnenju izostati vsak lov na člane drugih strank. Vsaki stranki služijo namreč v podporo samo pripadniki, katere je notranja potreba dovedla do udeležbe, in sicer vsled lastne volje in lastnega prepričanja. Da bi mi lovili sedanje člane dr. Lampetove stranke, bila bi velika nespamet, ker tak političen material, ki ima vrstnika zgolj v materijalu, katerega izdelujejo frankovske kovačnice na Hrvaškem, bi ne bil imel za našo stranko niti najmanjše cene. Jemati in loviti člane Slovenske ljudske stranke, bilo bi pa zopet malo politično; prvič zategadelj, ker bi s tem razdražil pošteno stranko, s katero hočemo lojalno v dobri sosesčini živeti; drugič pa tudi zategadelj, ker so vsi taki pridobljeni nezanesljivi ter bi se pri prvi priliki vrnili pod prapor, kateremu so prej služili. Spominjamo so še prav dobro volilnega shoda, ki smo ga imeli nekdanj, mislim pri državnozbornski volitvi, na Dvoru. Prišlo je na ta shod nad dvesto volilcev, govorila sta dr. Tavčar in dr. Triller ter žela obilo in soglasnega pritrjevanja. Vsi udeležniki shoda so bili obljubili, da volijo naprednega kandidata; ko pa so bile drugi dan volitve, dobil je ta kandidat v dvorski občini komaj deset glasov! Taki poskusi ne dosegajo nikjer dobrega uspeha, in zato želimo Jugoslovanski demokratični stranki, da opušča vsako nelojalno agitacijo in da ji zadoščajo tisti člani, ki so k njej pristopili iz polnega prepričanja, iz prave ljubezni in kot možje, ki imajo svoje cilje in jih ne spreminjajo od tedna do tedna. Jugoslovanska demokratična stranka naj ima svojo dobro obdelano njivo, na kateri bo lahko iz svoje lastne moči obilo pridelovala, ne da bi bila prisiljena, v temnih nočeh mejnike prestavljati ali klasje žeti po lehah, ki niso njena last.«

Na tem temelju je mogoče pošteno sodelovanje in pošteno nasprotovanje. Iz zgornjih besed tudi sledi, da so zaupniki Jugosl. dem. stranke delali brez vednosti in zoper voljo ljubljanskega vodstva, o čemer smo mi bili že prej uverjeni. A ravno ta okoliščina narekuje našim zaupnikom še nadalje dolžnost, da stoje na straži zoper take prestavljaje mejnikov. Njih delo ne zasluži pardona.

Žalostna obletnica.

Danes je štiri leta tega, kar je padel, zadet od zločinske roke, bivši naš prestolonaslednik, nadvojvoda Franc Ferdinand. Bil je strašen dan, tisti 28. junij leta 1914. Ko je prišla brzovjaka iz Sarajeva, da je prestolonaslednik s svojo soprogo mrtev, je ves jug spreletelo grenko čuvstvo najgloblje žalosti, silnega ogorčenja, morda tudi obupa. Tu na jugu so bili vsi pogledi vrpti vanj, vse smo pričakovali od njega. Večno ogroženi v svoji narodni eksistenci, zaposleni v malenkostnih narodnostnih bojih in parlamentarnih prepirih, smo upali, da pride z njim na prestol mož, ki bo znal s široko in močno kretnjo končati avstrijsko mizerijo. Tedaj pa je prišel dan 28. junija in Franc Ferdinand je za vedno zatisnil oči.

Razkol v hrvaško-srbski koaliciji.

Zagrebski listi poročajo, da je pristojno sodišče potrdilo občni zbor opozicije kot pravnoveljavni in priznalo novo ravnateljstvo. Nato sta Wilder in dr. Korporic v spremstvu redarjev prevzela upravo in premoženje tiskovnega društva. Tako je prešla »Hrvatska Rijeka« v roke opozicije. Ta je nato v listu priobčila okrožnico, v kateri med drugim povdarja, da je nastalo med stranko in glasilom neko abnormalno, nevzdržno razmerje. »Hrvatska Rijeka« dostikrat ni hotela pisati tako, kakor bi bilo v skladu s političnim pravcem stranke, marveč je s svojim pisanjem mnogo pripomogla do nasprotja proti koaliciji. Stranka pa potrebuje svoj organ, s katerim more razpolagati po svoji volji ter je v interesu koalicije, da postane »Hrvatska Rijeka« glasilo hrvaško-srbske koalicije v pravem mislu besede in kot tako zastopa staro misijo koalicije: narodno edinstvo. Tendence je šla za tem, da bi razbila koalicijo, proti temu so morali nastopiti. Koalicija ni ne radikalna, ne oportunistična stranka, marveč sedaj eno, sedaj drugo, kakor zahteva položaj in imajoč pred očmi interese celega naroda. Kdor hoče zanesti v koalicijo razdor, podkopava idejo narodnega edinstva. Ta okrožnico so podpisali: dr. Tuškan, grof Kulmer, dr. Magdić, dr. Paleček, Kutuzović, Hreljanović, dr. Mažuranić, dr. Lukinij, dr. Kürschner, Wilder, dr. Ribar, dr. Z. Kovačević, Cerovac, dr. Rošić, dr. Poljak, dr. Novosel, dr. Kraus, Modrušan, Ettinger in Werklein. Na to okrožnico so poslanci dr. Lorković, posl. dr. Šurmin in dr. Španić podali odgovor, v katerem med drugim pravijo, da se smeri »Hrvatske Rječi« ni ugovarjalo, dokler koalicija ni prišla na vladu; list današnje politike koalicije ni zagovarjal ne propagiral, marveč je zastopal gibanje za narodno zedinjenje in samostojnost ter gojil mnenje, da je za to politiko tudi koalicija. Ko je ta prišla na vladu, je hotela izpremeniti pravec listu, kar pa podpisani niso hoteli dovoliti, dokler koalicija sama ne označi točno svojega programa. Tega do danes ni storila, pač pa so se kupčila dejstva, ki so bolj nego besede označevala program. Vse podrobne koristi, ki so se dosegle (medic. fakulteta, zakon o uporabi vodne sile Like in Gacke) niso

mogle odtehtati tiste škode, ki jo je trpel razvoj hrvaške narodne politike vsled tega, ker se je koalicija v najusodnejšem trenutku narodne zgodovine vezala z drobnimi koristmi vladne politike, ker se je vezala z vjnogospodarskimi ustanovami, ker v vprašanih dnevne politike (finančnem i. t. d.) v odločnem času ni zavzela odločnega stališča, ker ni le opuščala vsakega stika z drugimi narodnimi elementi, marveč je naravnost namenoma in brezobzirno zapostavljala interese splošnega narodnega sporazuma, ki postaja vsak dan važnejši činitelj narodne politike. Zato je nezadovoljnost v stranki čimdalje bolj naraščala. Osrednji odbor hrv. sam. stranke se je 5. februarja izjavil za koncentracijo narodnih življenj, a en del je bil proti ter je začel akcijo, da se polasti glasila. Skupina dr. Lorkovića in dr. Šurmina je za idejo narodnega edinstva. — »Obzor« nastop mladinov proti Lorkoviću in Šurminu ostro obsoja. Peča se tudi z vprašanjem nekega članka, ki ga je začetkom vojne priobčil predhodnik »Hrvatske Riječi« — »Pokret«. V članku je bilo rečeno, da zares obstoja srbska veleizdajška propaganda. Ta članek sedaj očitajo mladini dr. Lorkoviću, češ, da ga je bil napisal on. »Obzor« konstatira, da je bil enak članek priobčil tudi »Srbobran« in da se je imela koalicija zahvaliti prav tem člankom, če je smela podpirati vladu barona Škerleca. S temi članki je dr. Lorković, če jih je bil res on pisal, obvaroval ječe mnoge svoje tovariše, ki se sedaj napihujejo in pljujejo nanj.

Tudi »Hrvatska Država« odločno obsoja opozicijo Poljak-Wilderja, ki govore o narodnem edinstvu, dejansko pa v vsem tlačianju Mažarom, a proti domačim nasprotnikom uporabljajo prav vsa zloglasna sredstva Khuenov, Cuvajev in Rauchov.

Moč naroda.

Pred dobrim tednom so držali Nemci zmagoslavno svoje glave pokonci v svesti, da se bodo njihove nacionalne težnje čim preje uresničile ter da se bo Avstrija, če treba tudi s § 14, ponemčila. Danes je položaj drugačen. Cesar je sprejel načelnika Jugoslovanskega kluba dr. Korošca v posebni avdienci, in sploh cela politična situacija je zadobila v par dneh drugo lice. Kaj se je dr. Korošec s cesarjem pogovarjal, ni oficijelno znano, gotovo pa je, da se je pogovor vrtil o jugoslovanskih težnjah. Naše zahteve so zopet enkrat postale predmet najvišje politike in lahko se reče, da so s tem napravile en korak bližje svojemu uresničenju! Kdo se ne veseli velikega trenutka, ko se bo glasilo, da tvori Slovenija v veliki Jugoslaviji samostojno ozemlje!

Moderna država zahteva ogromno organizacijo, ki spravi v sklad vse javno in privatno življenje. V nešteti panogah mora država smotreno organizirati duševne in telesne moči svojih državljanov, tako da bo uspevalo njeno politično, gospodarsko in kulturno življenje. Pri nas so bila do sedaj najbolj zanemarjena gospodarska vprašanja. Naj sprožim par misli.

V svoji državi se bomo morali brigati med drugimi gospodarskimi vprašanji tudi za zunanjo trgovino. Na eni strani je blago, katerega izvažamo, na drugi pa ono, ki ga uvažamo iz tujine. Do sedaj nam je bilo to vprašanje popolnoma tuje. Noben se ni brigal, kako blago faktično izvažamo in kako blago bi morali izvažati, da bi varovali svoje interese, nikjer se ni javno govorilo, nikjer ni bilo slišati praktičnih nasvetov. Pojem trgovska bilanca slovenskih dežel, to je razmerje med uvozom in izvozom, je bil v javnem življenju nepoznan. Pustili smo, da je vsakdo ravnal tako, kakor je prilika nanesla. Sedaj pa, ko nastopimo v samostojni državi, mora biti to vprašanje v ospredju političnega življenja.

Pred vojsko so uvažale slovenske dežele, ki obsegajo 20.700 km² ter so štele 1.260.000 prebivalcev, okroglo za 160 milj. kron blaga na leto, in sicer živil za 55. obrtnih in industrijskih surovin za 25 in obrtnih in industrijskih dodelanih predmetov za 80 milj. kron. Končno so morale plačevati za obresti svojega dolga okroglo 40 milj. kron na leto, tako da je Slovenija odrajtala tujini skupno 200 milijonov kron na leto.

Da so mogle naše dežele plačati ta dolg, je bilo treba izvažati blago, ki se je pri nas produciralo, oziroma, ako nismo imeli dovolj blaga, da bi krili cel svoj dolg, je bilo treba poravnati ostanek na drugi način. Zadnja leta pred vojsko smo izvažali za 65 milj. kron živil, za 50 milj. obrtnih in industrijskih surovin ter za 75 milj. kron obrtnih in industrijskih dodelanih predmetov, skupno tedaj za 180 milj. kron. Ta vsota pa ni zadostovala, da bi mogli pokriti cel dolg napram tujini, zato smo poslali del našega naroda v tujino, da je tam služil ter pošiljal domov prihranke. Cenim da so poslali izseljenci letno nekaj več kakor 20 milj. kron v domovino.

Naše terjatve proti tujini so znašale tedaj nekaj več kakor 200 milj. kron. V zadnji postojanki naših terjatev pa je navedeno, da smo dobili od svojih izseljencev znesek čez 20 milj. kron. To je žalostna postavka naše bilance. Staro gospodarsko pravilo pravi, da mora oni narod, ki ne producira na svoji zemlji toliko, kolikor porabi, pošiljati svoje otroke v tujino, da služijo tam kruha za se in za svoje, ki so ostali v domovini. Naši Amerikanci, ki jih je najmanj 100.000, so izvrševali to nalogo. Nam pa ni zadostovalo to, kar so nam pošiljali Amerikanci, ampak smo se še zadolževali. Ker nismo mogli plačati vsega blaga, ki smo ga dobili od zunaj, smo dali tujcem v zameno del svoje zemlje. Obširna polja, travniki in gozdi, rudniki premogovniki, ter skoro vsa velika podjetja so prišla v njih roke.

V naši bodoči državi mora to prenehati. Nikakor pa ne pride rešitev samo ob sebi, ampak le na ta način, ako spoznamo dosedanje zlo ter ako se lotimo s smotrnim delom velikega preustroja našega gospodarstva. Politična svoboda nam omogoči ter obenem garantira popoln uspeh, ako bomo strokovno reševali gospodarska vprašanja. Pri tej reorganizaciji bo treba vpoštevati, da smo mal narod, ki šteje komaj 1.260.000 duš. Bodemo morali štediti z delavskimi močmi. Da se pomnoži naš narod, se mora pred vsem odpraviti izseljevanje. Nikakor pa se ne sme to zgoditi na ta način, da bi se zakonodajnim potom prepovedalo izseljevanje, ampak mi moramo dati vsakomur priliko, da si zasluži na domači grudi dovolj kruha. Ako bo mogel vsakdo udeležiti vse svoje duševne in telesne moči na domačih tleh, ga ne bo mikalo v tujino. To mora biti cilj našega političnega gospodarstva.

Kako bomo dosegli ta visok smoter? Ako se bode opiralo naše poljedelstvo, obrt, industrija in trgovina na malo skupino bogatih ljudi, ali pa na najširše kroge našega naroda? V tem oziru moramo slediti velikemu učitelju slovenskega naroda, dr. Kreku, ki je vedno učil, da moramo iskati pomoči v združništvu. Z ženialno energijo je dvignil na Slovenskem združništvo na tako stopnjo, da smo lahko ponosni. Prevzeti moramo njegovo dedščino ter postaviti gospodarski temelj naše države na združno podlagi. Mi nimamo kapitalistov, ki bi mogli pospeševati poljedelstvo, živinorejo, obrt ter ustvariti veliko industrijo in trgovino. Premožanje našega naroda je porazdeljeno na male in srednje kmete, na obrtnike, na male industrije in trgovce. V teh krogih tiči moč našega naroda. Dr. Krek je učil, da je treba te male moči zbirati v združništvo, da bo iz malih zneskov nastal velik kapital, ki naj pospešuje poljedelstvo in obrt ter ustvarja velika podjetja in trgovino. V združništvu naj bo zastopano narodno premoženje. Zadruga naj se centralizira, tako da bodo združne centralne poljedelstva, obrti itd. organsko vezale posamezne stroke v eno celoto.

Boji z Italijani.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 27. junija. Uradno se poroča: Pri Bezzecchi, v dolini Adige in na Zugni so se izjalovili italijanski pozvedovalni oddelki. Col del Rosso, za katerega so se vroče borili, dne 15. od slavne divizije s planinkami vzletel v naskoku in od tedaj prizorišče zmagovalnih bojev, so včeraj dopoldne po najhujšem bobnečem ognju vnovič z močnimi silami napadli. Zastonj je poskušal sovražnik meriti svojo bojno sposobnost s sposobnostjo Salcburžanov, Korošcev, Zgornje in Spodnjeavstrijcev, ob katerih hrabrosti so se razbili vsi napadi. Mlada polka št. 107 in 114, katera je topništvo v vsem razvoju boja vzorno podpiralo, sta se pokazala enega duha s svojimi preizkušenimi rodni četa-

tami, 59-imi, 7-imi, 14-imi in 49-imi. Sovražnik je imel težke zgube mrtvih in ranjenih in je pustil številne ujetnike v naših rokah.

Pri Ponte di Piave je skušal sovražnik v čolnih pritih na naš breg. Postreljali smo ga.

Načelnik generalnega štaba.

Bitka na Francoskem.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 27. junija. Veliki glavni stan:

Bojni skupini kraljeviča Ruperta in nemškega cesarjeviča.

Položaj je nespremenjen. Sovražnik je živahno deloval severno od Scarpe in Somme, zahodno od Soissons in jugozahodno od Reimsa. Na katedrali v Reimsu smo vnovič spoznali sovražne opazovalce. Ponoči se je delovanje topništva povišalo tudi na ostali fronti med Ysero in Marno v zvezi s pozvedovalnimi boji pehote.

Bojna skupina pl. Gallwitz.

Na vzhodnem bregu Meze smo uspešno pozvedovali. Severno od St. Mihaela smo odbili močan sunek sovražnika.

Iz sovražnih letalskih skupin, ki so zadnja dva dneva napadle Karlsruhe. Offenburg in lorensko ozemlje, smo zbili 5 letal. Naši letalci so včeraj napadli Pariz in na poti tja železniška križišča in letališča. Poročnik Rumey je priboril svojo 25. zračno zmag.

Prvi glavni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Iz Rusije.

Govorice o umoru bivšega carja.

Frankobrod ob Meni, 27. junija. »Fr. Ztg.« poroča: Dvorni urad darmstadtske velike vojvodine je dobil brzojavko iz Moskve, ki jo je podpisal Čičerin, s katero se naznanja, da je bil bivši car med Jekaterinoslavom in Permom umorjen.

Berlin, 27. junija. Dvorni maršalski urad darmstadtske velike vojvodine je naznanil berlinskemu »Achtuhrblattu«, da mu ni nič znanega o kaki brzojavki, ki bi potrjevala, da je bil bivši car umorjen. Rusko poslanstvo v Berlinu sodi, da gre najbrže za pomoto ali nesporazum. Heški dvor je sicer iz Rusije brzojavno poučen o govoricah, da je bil car umorjen in da je najbrže ta brzojavka povzročila govorice. — »Achtuhrblatt« poroča iz Rusije: Petrograjska »Pravda« je zavzela stališče o govoricah, da je car umorjen in piše, da poročilo ni neverjetno, a potrebno je še pojasnilo.

Hamburg, 27. junija. Glasilo Maksima Gorkija, »Novaja Žisn«, piše o carjevem umoru kakor o dovršenem dejstvu. Umo-rili so ga očividno v železniškem vozu, v katerem je sedel car z rdečimi gardisti. Baje se je razjarjen pritoževal, ker so ga odvedli in se je sprl ob tej priliki s svojimi spremljevalci. Nek gardist je potegnil nato revolver in pogljal carju kroglo v glavo. Njegovo sestro so eskortirali v sosednem vagonu in jo stražijo.

Carjevič umrl?

Stockholm, 27. junija. Iz Helsingfors se poroča: V Petrogradu se vzdržuje govorica, da je carjevič po daljši bolezni umrl. Sovjeti izjavljajo, da poročilo še ni potrjeno.

Nastop Angležev in Japoncev v Rusiji. — Kerenski mož bodočnosti. — Ukrajinsko-ruska mirovna pogajanja.

Stockholm, 27. junija. Angleško poslanstvo v Moskvi potrjuje, da je sklenila Anglija z orožjem nastopiti v Rusiji. Glasilo ruske vlade, »Izvestija«, izjavlja: Če tudi sprejmejo Japonci in Angleži boj proti Nemcem na ruskih tleh, ne sme biti Rusija temelj nove fronte.

Curij, 27. junija. »Morgenpost« poroča: Protirevolucijski pokret se vsaki dan poostrejuje. Čez noč se lahko zgodi, da strmoglavijo boljševike. Najbrže se bo postal oblast v Rusiji Kerenski.

Kijev, 23. junija. Ukrajinci in Rusi so sklenili v svojih mirovnih pogajanjih, naj odločuje po mirovnem sklepu o vseh nastalih obmejnih sporih razsodišče.

Politične novice.

+ Državniška mesta. Z Dunaja poročajo 27. t. m., da utegne biti v kratkem imenovan skupni finančni minister. — Iz ogrskih političnih krogov prihaja vest, da bo imenovan za predsednika skupnega prehranjevalnega urada generalni major pl. Landwehr.

+ Grof Silva-Tarouca in absolutizem. Glasilo grofa Silve Tarouca »Die Neue Zeitung« piše: »Ljudski zastopniki«, ki bi hoteli zbornico videti že danes najraje zapечатeno, sprejemajo strašno odgovornost, če bo vladana Avstrija v bodočnosti brez parlamenta. Oni so za to izključno odgovorni in jamčijo za vse, kar brez parlamenta napravi ali opusti vlada. To je tre-pravočasno povedati.

+ Židovski akademiki v Zagrebu so se izjavili za narodno zedinjenje Slovencev, Hrvatov in Srbov.

+ Štrajk na Ogrskem skoraj končan. Iz Budimpešte poročajo 27. t. m.: Pod vplivom oblastvenih odredb in oklicev se delavstvo polagoma vrača na delo. Železniški promet je po celi deželi normalen. Med železničarji so štrajkali samo skladiščni delavci en dan. Od danes zjutraj se vrši promet na budimpeštanski cestni železnici v polnem obsegu brez vojaške asistencije. Tudi v budimpeštanskih tovarnah se je danes začelo običajno življenje. V državnih železniških delarnah, kjer je štrajk najprej izbruhnil, je večina delavstva začela zopet delati. Tudi stavci so danes zopet prišli na delo; po petih dneh bodo jutri listi prvič zopet izšli. Po deželi je štrajk splošno končan ter so zlasti v premo-gov-niki-z opet normalne razmere.

+ Ogrska magnatska zbornica. V seji dne 27. t. m. je dr. Wekerle prebral kraljevi reskript, s katerim je imenovan za predsednika magnatske zbornice tajni svetnik baron Julij Wlassics. — Grof Mailath je govoril o zvezi z Nemčijo in želel, naj tudi magnatska zbornica izrazi prepričanje, da se je ta zveza popolnoma obnesla. Ogrska z veseljem podaja roko, da se zveza z nemško državo še poglobi, vendar zahteva jamstev za svojo politično samostojnost in gospodarsko neodvisnost.

Grof Julij Karolyi je izjavil, da podpiše vsako besedo predgovornika in da je zveza z Nemčijo za Ogrsko življenski interes.

Pavel Fiach je govoril o narodnostnem vprašanju in rekel, če narodnosti uživajo enake pravice z madjarskimi državljani, si morajo biti svesti tudi enakih dolžnosti do države.

+ Živila za Dunaj. Dunajsko mestno skladišče je prejelo prvih 13 vagonov ržene moke iz Nemčije. Tekom prihodnjih tednov pričakujejo še 180 vagonov, tako da bo potreščina pokrita. Obenem je dospelo z Ogrskega več vagonov ajdove moke, ki jo razdele za kuho. Nadaljnih dovolov iz Ogrske pričakujejo.

+ Kühlmannova kriza. »Vorwärts« se najodločnejše zavzema za Kühlmanna in pravi, da Kühlmannove krize ni in da obstoja le Hertlingova kriza, ker ne gre za Kühlmannovo osebo, marveč za načelo. Kühlmann je proglasil, da se morajo miru približati tudi potom sporazuma in stoji v tem oziru za njim večina državnega zbora; tudi Hertling je zavzemal prej isto stališče. Če se Kühlmann v takih okoliščinah odpusti, se ustvari popolnoma nov položaj nasproti vladi. Desničarji nemškega državnega zbora sodijo, da je Kühlmannov padec sklenjena reč, a da čakajo, dokler ne bo nastopil parlament počitnice.

+ Kühlmann ostane. Pod naslovom »Kühlmann ostane« piše glasilo »centra« »Germania«: »Gotovo je, da ostane državni tajnik zunanega urada na svojem mestu. Korist države zahteva, da vztraja Kühlmann na svjem mestu. Najhujše posledice lahko nastanejo, če bi desavouirali državnega tajnika z odpustom, ker bi to napravilo vtis, kakor da ne sme vlada imeti samostojne sodbne in da za to ni sposobna, da se izboljša.«

+ Masaryk pri Wilsonu. »Nouvelle Correspondence« poroča iz Washingtona, da je sprejel Wilson profesorja Masaryka.

+ Kaledin mrtev. Sinoči je došel v Ljubljano iz ruskega ujetništva Albin Vrtovc, ki je bil v Novo Čerkarsku navzoč pri pogrebu kozškega generala Kaledina. Kaledin je izvršil samomor. Kozaki so priredili svojemu generalu najslovesnejši pogreb.

+ Stališče angleškega delavstva o vojski. — Kerenski o pripravljenosti ruskega ljudstva za vojsko. Dne 26. t. m. je otvoril Balfour posvet angleške delavske stranke. Navzoč je bil tudi Kerenski, ki je izjavil, da je rusko ljudstvo pripravljeno, da zopet sprejme boj. Predsednik Puray je rekel v svojem otvoritvenem govoru: Delavci morajo pri socialni obnovitvi igrati veliko vlogo, toda vse nade na ustvaritev boljših socialnih in poklicnih življenjskih pogojev po vojski se naslanjajo na predpogoje zmage. Mirovni pogoji, ki so jih naložili Rusiji in Rumuniji, so jasno osvetlili mirovne pogoje, ki bi nam jih stivali sovražniki, če bi zmagali. — Na posvetu angleške delavske stranke so Kerenskega živahno pozdravljali. Kerenski je govoril v ruskem jeziku. Med drugim je rekel: Popolnoma sem pod vtisom vašega pozdrava, katerega ne smatram le za meni izraženo osebno simpatijo, marveč tudi za izraženo simpatijo ruski demokraciji. Prihajam pravkar iz Rusije. Moja naloga mi državniku in socialistu nalaga, da povem angleškemu narodu in vsem narodom celega sveta, da vodita rusko ljudstvo in ruska demokracija boj proti zatiranju. Ruskega ljudstva ni mogoče zatirati, ni ga mogoče podjarmiti. Sodim, da se bo rusko ljudstvo v kratkem času zopet postavilo na stran zaveznikov v boju za veliko reč svobode. — Ko je končal Kerenski svoj govor, je nekdo vprašal, koga pravzaprav Kerenski zastopa in če more sploh nastopiti kot zastopnik ruskega ljudstva. Predsednik je odgovoril, da tako vpraša-

nje v navzočnosti take odlične osebnosti, kakor je Kerenski, ni le žaljivo, marveč je tudi obrekovanje. Nato je nastal velik nemir in so končno soglasno sklenili, naj se interpellant izključi od posveta.

+ Lloyd George o vojnih smotrih Anglije. Wolff poroča: Lloyd George je v svojem govoru 7. t. m. v Printers Pension Corporation, kakor poroča »Times«, surovo psoval Nemčijo. Rekel je: Gorje kugli Korist civilizacije in človeškega plemena zahteva, da jo izkošamo. Ne smemo dopustiti in svet ne sme trpeti, da se kuga vrne, da zatemni življenja milijonov in uniči domove milijonov. To je, za kar se vojskujemo. — »Daily Mail« piše, kakor poroča korespondenčni urad iz Londona: Državnemu tajniku dr. Kühlmannu lahko odkritostno povemo, če ne morejo Nemci končati vojske z vojaškimi sredstvi, je to mogoče zaveznikom in hočejo to doseči. Navzočnost 900.000 Američanov v Franciji in zmaga generala Diaza dokazujeta, da razpolagamo z močjo za to. Nemcem je odprta le ena pot: Vrnejo naj se v svojo deželo, plačajo naj škodo, ki so jo storili in naznanijo naj jamstva, ki jih hočejo nuditi, da se zavaruje svet pred ponovitvijo njih zločinov, ker, kakor je rekel Wilson, ne moremo sprejeti besede sedanjih mogotcev v Nemčiji za jamstvo za kaj, kar naj obstoja.

+ Koliko časa bo trajala vojska? Glavni odsek nemškega državnega zbora je nadaljeval 27. t. m. posvet o rumunski mirovni pogodbi. Konservativec Roesicke je rekel, da gospodarska pogodba ne zagotavlja varnega vidika v bodočnosti posebnost, zato ne, ker računa državni tajnik, da bo vojska še dolgo trajala. Državni tajnik dr. pl. Kühlmann je odgovoril, da ne more biti govora o tem, da bi se bil zagrizel v misel, da bo vojska dolgo trajala.

+ Hrvatski sabor. Zagreb, 27. junija. (Kor. u.) Saboru so danes predložili predlogo glede podaljšanja legislature dobe.

+ Socialni demokrati na Ogrskem proti stavki. Budimpešta, 27. junija. (Kor. ur.) Vodstvo socialnodemokratske stranke je izdalo na delavstvo oklic, s katerim poziva delavstvo, naj se čimprej povrne k delu. To pa ne pomeni, da se je delavstvo odpovedalo svojim upravičenim zahtevam.

Mariborsko pismo.

Maribor, dne 26. junija.

Seidler in njegovi zaplečniki so prišli s svojimi novimi odredbami to pot odločno prepozno. Naše ljudstvo na Štajerskem je danes tako probujeno, da ga pač ne more nobena papirnata odredba več odvrniti od ideala, ki mu je prišel v kri in meso. Naše ljudstvo, kakor drugje, tako tudi na Štajerskem danes ve kaj hoče in stremlje neumorno za ciljem, od katerega ga ne morejo odvrniti nobene vladne prepovedi, nobene persekucije. Prepovedujejo sicer velike narodne tabore in manifestacije, a zato se vrše nedeljo za nedeljo gospodarski sestanki, poučna predavanja, društvena zborovanja itd., kar vse pripomore k večjemu probujanju ljudstva in dviganju narodne samozvesti. Društveno gibanje, ki je spalo štiri leta, je zopet v polnem tiru, oživelo je vsepovsod novo društveno življenje, ki ljudstvo pripravlja za nove čase.

Med tem pa se pripravlja tudi reorganizacija »Slovenske kmetске zveze«, ki hoče izvesti nov pregled svojih čet ter se pripraviti za morebiti potrebno mobilizacijo.

Minulo nedeljo je sklical dr. Korošec shod na Vransko. Shod je bil prepovedan. Za prihodnjo nedeljo sklicujeta dr. Korošec in dr. Verstovšek shod v Št. Jurij ob juž. ž. Upamo, da tega shoda vlada ne bo prepovedala. Toda četudi. Koristi od teh prepovedi vlada nima nikakih. Naši poslanci porabijo vzlic temu vsako priliko, da se sestanejo s svojimi volilci in se pogovore z njimi zaupno, česar jim vlada ne dovoli javno.

Značilno za bojne metode naših Nemcev je, da piše »Marburger Zeitung« o dr. Trumbiču, da je bivši avstrijski državni poslanec, ki je s poslanci dr. Korošcem, dr. Verstovškom itd. sedel v državnem zboru skupaj v »Jugoslovanskem klubu« ter ob izbruhu vojne pobegnil k sovražniku. Tako piše ta list, dati prav dobro ve — toliko orientacije zaupamo celo urednikom »Marburgerce« — da dr. Trumbič sploh ni bil državni poslanec in torej tudi ni mogel sedeti z dr. Korošcem in drugimi v »Jugoslovanskem klubu«, a to še posebej zato ne, ker »Jugoslovanski klub« obstoji šele od pomladi leta 1917.

Današnja »Marburger Zeitung« pa se jezi kar v uvodnem članku, ker so italijanski letalci metali na Ljubljano le razglase dr. Trumbiča in ne tudi bomb. Iz tega izvaja potem »M. Z.« zaključek, da hočejo Italijani štediti svoje prijatelje in zaupnike Bog daj norcem pamet!

Neki tukajšnji vsenemški tednik priobčuje iz Gradca dopis v katerem toži, da so v zadnjem času kupili Slovenci mnogo hiš v Gradcu. Omenjeni list kliče na krov vse Nemce proti tej novi slovenski nevar-

Julij 1918

2.

Točno ob 12. uri opoldne se konča podpisovanje 3. vojnega posojila.

Hiti, da ne zamudiš!

nosti. Mi smo mnenja, da bi se mogel slovenski denar naložiti bolje, nego v graških hišah.

Cenjenim naročnikom!

Prvo polletje 1918 se je približalo koncu, in že iz površno sklenjenega računa za to dobo smo se prepričali, da z doseganjem naročnino žal pri najboljši volji nismo mogli doseči onega razmerja med dohodki in izdatki, ki je nujno potrebno za nadaljnji obstoj naših časopisov. Potrebščine za tisk in upravo se z vsakim mesecem tako izredno podražujejo, da redni proračun za več mesecev sploh ni več mogoč. Iz tega razloga seveda tudi ni mogoče določiti cene časopisja za celoletno dobo.

Pričetkom julija smo torej prisiljeni dvigniti ceno »Slovenca« za nadaljnjih 10 kron na leto za cenj. poštne naročnike, in znaša od dne 1. julija 1918 dalje naročnina

po pošti:

za en mesec	K 4.50
» četrt leta	» 13.—
» pol leta	» 25.—
» celo leto	» 50.—

V Ljubljani na dom prejemani:

za en mesec	K 4.—
» četrt leta	» 12.—
» pol leta	» 24.—
» celo leto	» 48.—

Sobotna izdaja za celo leto 10 K.

Posamezne številke veljajo odslej po 30 vinarjev.

Cenjeni naročniki, ki so že obnovili naročnino od 1. julija dalje, naj nam izvolijo doplatiti doplačilo posebej ali pa pri prihodnjem plačilu naročnine.

Dnevne novice.

— **Cesarica Zita obolela.** Dunaj, 28. junija. (Kor. u.) Cesarica je na lahko obolela na influenco. Ker je obolelost le lahka, se posebni buletini ne bodo izdajali.

— **Posamezne številke »Slovenca«** se bodo prodajale od ponedeljka dalje po 30 vinarjev.

— **Posiljanje »Slovenca« na bojišče** je zadelo nekje na ovire. Obrnili smo se na merodajno mesto za pojasnilo. Dotlej naj naši vojaki malo potrpe.

— **Odlikovanja.** Goriškemu rojaku dr. Defranceschiju je podeljen viteški križec Franc Jožefovega reda za vojno dekoracijo in meči. — Generalni major Ivan pl. Burja, ki je služboval pri 17. pešpolku »Cesarjevič«, je odlikovan s komturskim križem Franc Jožefovega reda.

— **Odlikovan je s srebrnim križcem** s krono na hrabrostnem traku g. Anton Hlebec, postajenačelnik na Javorniku.

— **Braslovče.** Na splošno zahtevo ponavljajo braslovski diletantje dne 30. t. m., ob četrt na 4. popoldne igro s petjem »Vnučinja čarovnice«.

— **Z Bleda.** 26. t. m. je po daljši boleznimi umrl občasni posestnik v Gradu Anton Hudovernik. Bil je vsestransko delaven in izredno nadarjen mož, ki je storil veliko za blagor Bleda kot občin. odbornik, predsednik kmetijske podružnice i. t. d. Bil je marljiv stavbeni podjetnik, sezidal je celo vrsto vil in »Blejski dom«, zlasti pa se je veliko trudil za zidanje nove cerkve, radi česar so mu njegovi »prijetelji« napravljali velike neprijetnosti. — Isti dan je umrl bivši ključavničarski mojster Janez Triller, oče ključavničarskega mojstra Ivana Trillerja. — Prav lepo se je izvršil 24. t. m. sprejem presvitlega knezoškofa, ki je prihitel k nam birmovat. Pri vходу v farno vas je bil prirejen prav lep slavlolik in ob njem so pričakovali knezoškofa duhovščina, občinski odbor, šolska mladina, Marijina družba ter množica faranov. Zupan Rus je v izbranih besedah nagovoril presvitlega in mu poklonil kot majhen dar hvalečnosti za izredne zasluge v blagor celega slovenskega oziroma jugoslovanskega naroda — častno občanstvo na Bledu. Slovesnost so zlasti poživile narodne noše deklet in občinskih mož. Enako lepo so se izvršile slovesnosti v cerkvi, katere je dvignilo posebno ubrano petje ob spremljevanju močnejših orgel pod mojstrskim vodstvom kanonika dr. Kimovca.

— **Vpokojenemu učitelstvu!** V odboru seji dne 3. julija 1918 ob 3. uri popoldne bomo sprejemali v društvo vpokojenih učiteljev vse novo zglasene vpokojene učitelje, njihove soproge ali vdove in vpokojene učiteljice. Korist vsakega zahteva, da se po dopisnici ali osebno zglašijo vsaj dopoldne 3. julija 1918 pri društvem blagajniku, Marmontova ulica 18, ali pa pri društvem tajniku, Vodovodna cesta 28. Priglasite se tudi oni vpokojenci, kateri vlečete pokojnino iz štajerskega, koroškega ali katerega drugega učiteljskega deželnege pokojninskega sklada! Vsak vpokojenec naj pristopi društvu takoj, ko vstopi v pokoj, ker je po prenehanju pravih dob preskušnje določena na celih 6 mesecev. V slogi in organizaciji je naša

London in Pariz čakata nestrpno

moč. Eden za vse in vsi za enega in pogumno naprej, da se rešimo v burnih časih. Ljubljana, 27. junija 1918. — Simon Punčah, blagajnik. Davorin Judnič, tajnik.

— **Oprostitev.** Iz poslanskih krogov smo dobili sledeče pojasnilo: Za urgence v oprostilnih zadevah je potrebno: 1. ime (natančno); 2. rojstni letnik; 3. šarža pri vojaki; 4. ako dotičnik že služi ali je dodeljen za kakemu oddelku, njegov natančen vojaški naslov (zadnji oziroma za časa vložitve prošnje); 5. kraj (vas, občina, okrajno glavarstvo, dežela) pristojnosti; 6. ako je dosedaj že oproščen, termin, do katerega je oproščen, dan in številka dotičnega odloka oziroma prepis odloka samega; 7. dan in številka, pod katero je šla prošnja in od katere oblasti (okrajno glavarstvo, deželna vlada i. t. d.); 8. na katero ministrstvo je šla prošnja; 9. posebnega uvaževanja vredne okoliščine, radi katerih je oprostitev v javnem interesu potrebna. Ako ni gorenjih podatkov, je vsako posredovanje težko ali pa popolnoma brezuspešno, kajti v takem slučaju pride k nerešeni prošnji še urgencia, ki je tudi ministrstvo ne more takoj rešiti; delo se kopiči, uspeha pa ni. Prošnje rešuje ponajveč domobransko ministrstvo. One prošnje, ki gredo na poljedelsko ministrstvo, se odstopijo v končno rešitev domobranskemu ministrstvu. Ako je dotičnik na bojnem polju, odloča o zadevi vrhutega še armadno poveljstvo. Enako pri častnikih. Pri rojstnih letnikih 1898, 1897, 1896, 1895 in 1894 oprostitev ni dopustna. Prošnje za oprostitev morejo vlagati le interesentje sami, njih domači, občine ali kaka druga javna oblast. Poslanci neposredno tega ne morejo storiti. Isto velja tudi glede prošnje za dopuste. (Te se pošljejo najbolje na pristojno poveljstvo, kateremu je dotičnik podrejen). Dopisi, ki ne vsebujejo gorenjih pogojev, ostanejo nerešeni. Z vpraševanjem na take nepopolne dopise se zgubi veliko časa pri stvari sami. Opozorjamo na zgorajšnje posebno gosp. župane in občinske tajnike, da v interesu stvari to pojasne vsem interesiranim.

— **Strela** je udarila dne 25. jun. okoli 4. ure popoldne v gospodarsko poslopje Janeza Drolca št. 6 v Čišnjicah, obč. Spitalič pri Kamniku. Ogenj se je razširil s silno naglico. Pogorele so tri hiše in tri gospodarska poslopja. Zgorelo je tudi pet prašičev in eno tele; človeških žrtev, hvala Bogu, ni, dasi je bilo omamljenih več oseb. Dvema gospodarjema je zgorela tudi vsa obleka in nekaj denarja in vse gospodarsko orodje. Največja sreča je bila, da ni bilo vetra in da je zelo deževalo, sicer bi bila pogorela vsa vas, ki ima prav skupaj 18 hišnih številk poleg gospodarskih poslopij. Pogorelci so milovanja vredni, ker nimajo ne lesa, ne orodja, ne živeža, ne obleke, pa tudi delavcev ne bo dobiti; zavarovani so bili za male svote. Prav veliko dobro delo bi storil, ako bi kdo tem revežem poslal kaj obleke, pa tudi denar bi hvaležno sprejeli. Darove zanje sprejema župni urad v Spitaliču, pošta Smartino v Tuhijski dolini.

— **Št. Vid nad Cerknico.** Neprecenljiva nesreča je zadela kmete 15 vasi, katerim je toča uničila vse pridelke, ki so letos izredno dobro kazali. Posebno so prizadete vasi Krušče, Reparje, Čajnarji in Štrkljeva vas.

— **Toča.** Iz reške doline nam poročajo: G. okrajni glavar dr. A. Pilhofer si je takoj drugi dan ogledal vso škodo na prizadetih krajih. Pričakujemo izdatne pomoči. Upamo, da bo njegov trud dosegel uspeh.

— **Na kn.-šk. privatni gimnaziji v št. Vidu nad Ljubljano** se je zaključilo šolsko leto 1917/18 danes, 28. junija, s sv. mašo in razdelitvijo letnih izprijčeval. Letos je izšlo tudi tiskano letno poročilo za šolski leti 1916/17. in 1917/18. Na prvem mestu nadaljuje g. prof. Jož. Kržišnik svoj spis o zavodu v svetovni vojski, in sicer za leta 1916—1918, iz katerega izvemo mnogo zanimivih podatkov o vojaški bolnišnici, ki je bila nastanjena v zavodu do decembra leta 1917., in o delu zavoda za domovino v šoli in zunaj šole. — Iz letnega poročila za šolsko leto 1917/18. posnemamo, da je na zavodu poučevalo 19 učnih moči, da je v zavod vstopilo začetkom šolskega leta 364 učencev, med šolskim letom pa še 26, torej skupno 390 učencev. Med šolskim letom jih je izostalo (oziroma odšlo k vojakom ali se vrnilo k vojakom) 76 učencev. Število učencev koncem šolskega l. 1917/18. znaša torej 314, izmed katerih je 311 Slovencev in 3 Hrvatje, vsi rimskokatoliške vere. Učni uspeh je sledeči: 80 odličnjakov, 200 sposobnih, 14 vobče sposobnih, 13 nesposobnih. Ponavljalni izpit se je dovolil 5 učencem, 2 pa sta ostala brez razredbe. Prostorčno risanje jih je obiskovalo 239, telovadbo 298, petje 231, italijansko 60, francoščino 11, stenografijo

kakšen uspeh bo imelo naše 8. vojno posojilo.

Denar je vojaška in moralna zmaga!!

(slovensko in nemško) 48 učencev. — Štipendistov je bilo 31 in so prejeli skupno vsoto 7401 K 46 vin.

— **Notranji Dolenjcem.** Notranjski prebivalci se iskreno zahvaljujejo, da so jim Dolenjci šli na roko glede živeža. Če bi ne bilo te pomoči, bi mi na Krasu lakote pomrli. Te bratovske dejavnosti ljubezni Notranjci ne bodo nikdar pozabili. Ko nas je aprovizacija zapustila, so nam pomagala le usmiljena slovenska srca iz Dolenjske. Tisočera Vam hvala!

— **Z Gozda nad Kamnikom.** Naša živina, ki se je tekom vojskega časa precej skrčila, je letošnjo zimo na vso moč stradala, nekaj zaradi vojaške rekvizicije, še več pa vsled lanske suše. Par gospodarjev je moralo razkriti kozolce, da se je porabila slama za krmo. Vse se je veselilo kresnega dneva, ko odide živina za par mesecev na Malo planino, ki je letos nenavadno dobro pašnata. Prejšnji dan, v nedeljo popoldne, je padel zelo težek in mrzel dež, tudi kaj trdega je bilo vmes. Na kresni dan je stala nad Črno gosta megla, pastirji so odgnali živino pred jutranjo zoro. Kako so morali biti presenečeni ljudje in živina, ko so našli planino pokrito s snegom. Za nekaj dni se je morala živina vrniti domov. Poljski sadeži so v nevarnosti, vrhovi Kamniških planin so pokriti s precej debelo plahto snega. Res nekaj nenavadnega. Starejši ljudje pomnijo, da so bile Kamniške planine zasnežene na dan sv. Aleša, 16. julija 1883. Ta dan se je mudil v Kamniku rajni cesar Franc Jožef I.

— **Loški potok.** Takega mrzlega leta pa niti najstarejši ljudje ne pomnijo. Najprej nam je slana vse uničila. Upali smo, da se kaj obraste. Raste pa samo plevel, a koruza, fižol in drugo ne more od tal. Saj pa tudi ni čudno. Mráz je kakor marca. Dne 23. junija — o kresu — smo imeli sneg, na kresni dan slana in pozeba. Letos res ne bo nobenih pridelkov. Po zimi bodo šli možki na Hrvaško, kar jih je še doma. Vzeli pa bodo morali tudi otroke s seboj, ker doma jih ne bo mogoče prehraniti. Drugodi žito zori, pri nas pa še klasja ne vidimo!

— **Vojna pošta.** Promet zasebnih vojnopoštnej zavrtkov je dovoljen odslej pod obstoječimi pogoji na vojnopoštne urade šteč.: 570, 574, 584 in 585, ustanovljen pa je na vojnopoštna urada šteč. 397 in 454.

— **Poštna vest.** Pisma z označeno vrednostjo (izvzemši uradne pošiljke) na etapne poštne urade s krajevno označbo v. zasedenem ozemlju Italije ne smejo vsebovati nikakih plačilnih sredstev v kronski veljavi. Taka pisma se sprejemajo v svrhu odposiljanja po pošti le tedaj, če se pokažejo poprej nezaprta sprejemajočemu uradniku, da pregleda vsebino. Ako je pri tem vse v redu, mora odposiljatelj pismo pod nadzorstvom sprejemajočega uradnika sam zapreti.

— **Z Reke.** Lakota v Istri in srbške koe. Na Kvarnerskih otokih vlada največje pomanjkanje živil. Otroci in slabotni ljudje umirajo lakote, zlasti na otoku Krku, od koder prihaja redno vsak dan parobrod na Reko in z njim uboge matere, da poiščejo za drag denar najpotrebnejših živil za svoje deco. Pred odhodom pa jih preišče reška državna policija in jim konfiscira za svoje želodce vse, kar so si s težavo nakupile. Avstrijske oblasti so zato poskrbele v enajsti uri, da dobi otok Krk 220 koz iz kraljevine v Srbiji. Koe so srečno pripeljali v Trst, kjer so jih naložili, ne da bi jim dali hrane, v železniške voze in jih odposlali na Reko. Ko so tu odprli voze, so našli 71 koz mrtvih. Ostale so morale ostati še tri dni na Reki, kjer jih je poginilo še 44. Preden pa so jih vkrcali na parobrod, so jih morali zaklati še 21 vsled slabosti. Tako je prišlo le 84 srbških koz na otok Krk. Pač čudne razmere, ki pričajo o skrbi avstrijske vlade za naše uboge in lačno ljudstvo! — **Sovražni zrakoplov** se je, menda na povratku iz Ljubljane, oglasil tudi nad Reko, kjer so ga seveda primerno sprejeli. — **Zmrznil** je minulo nedeljo na paši 32letni Nikolaj Rosić iz Grobnika nad Reko. Ko se je zvečer vrnila čreda ovac brez pastirja domov, so šli iskat domači Nikolaja in ga našli mrtvega. Drugi dan je zdravnik dognal, da je pastir v pravem pomenu besede zmrznul. Vzrok: pomanjkanje zadostne hrane in deževno vetrovno vreme. Tudi posledica vojske!

— **Pametna odredba.** C. kr. okrajno glavarstvo v Postojni je glede plesa, policijske ure in poročevanja izdalo z dne 1. in 24. junija jako stroge odredbe. Naredbe so zelo umestne, poskrbeti bo treba, da se bodo tudi izvrševale.

— **V Gradcu** se je poročil dne 15. t. m. g. Ivo Krulc, tehnik, c. in kr. nadporočnik v rezervi, z gospodično Albino Deželovo.

— **Razstava hrvatskih umetnikov na Reki.** V Reki sta otvorili hrvatski umetniški društvi »Lada« in Proljetni salon. Razstavili so med drugimi Frangeš, Irekovič, Vanka, Čikoš, Crnčić, Šenoa Babič i. dr.

— **Kdo izmed vračajočih ujetnikov iz Rusije** bi vedel kaj povedati o. g. Alojziju Štrajnar, pp. 17, 9. stotnja, ki se pogreša od bitke pri Zalesčikih od 14. septembra 1915, naj blagovoli sporočiti na naslov: Marija Štrajnar, Podhosta 5, pošta Toplice na Dolenjskem. Stroški in pota se povrnejo.

— **Premoženje so zaplenili** vseučiliščniku Ivanu Barbič s Hvara, rez. praporščaku 22. pp., in tovarnarju Antonu Mardešič s Hvara, kadetu v r. 22 pp.; oba sta osumljena pobege k sovražniku, veleizdaje in zločina proti vojni moči države.

— **Stavka v Možici.** Dne 26. junija t. l. je nenadoma izbruhnila v Možici na Ko-roškem stavka.

— **Avstrijski mornariški poveljnik v Odesi padel.** »Edinosti« poročajo, da je padel v Odesi tamkajšnji avstrijski poveljnik pomorskega okraja, v Trstu splošno znani linijski kapitan Herman Marchetti.

— **Izumiranje dalmatinskega prebivalstva.** Pred vojno je štela Dalmacija 650.000 duš. V zadnjih treh letih je padlo število rojstev v Dalmaciji za 30.000 duš, smrtni slučaji so se pa zvišali za 16.800. Število prebivalstva se je torej znižalo za 55.800 duš ali za eno dvanajstinko.

— **Umrli** je okrajni načelnik v Osjeku Dimitar Mitrovič.

— **Prevešana sleparica.** Neka prevešana sleparica si je znala nabaviti ponarejen vojaški potni list, s katerim potuje po Ogrskem in Slavoniji kot »polkovna zdravnica«, ki jo je poslalo nadzirat bolnišnične domobransko ministrstvo. Kamor pride krađe in goljufa. Zadnji čas je bila v Vinkovcih. Doslej je oblast še ni mogla izslediti.

— **Ob vrnitvi iz Rusije** se nahajajo v Vladimirju Volinskem: Janez Sirk, št. Vid; Jakob Selič, Slivnica; Peter Dolinar, Sora; Rok Kunovar, Zg. Šiška; Leopold Furlan, Podraha; Matija Črnkovič, Podstene; Vincenc Fužer, Mozirje; Franc Šušter, Smartno; Janez Osel, Tacen; Franc Kosec, Vodice; Zenon Saule, Oprtalj; Jožef Volk, št. Vid (Vip.); Jože Zorman, Trebnje; Martin Cetinski, Ihan; Martin Zagorec, št. Jernej; Franc Volč, Vič; Ig. Parfant, Trbovlje; Janez Ahlin, Velika stara vas; Matija Žibert, Ljubljana; Jožef Tomožev, Krško; Andrej in Franc Dolničar, Ljubljana; Franc Škorjanc, Hruševlje; Janez Ritonija, Zerovnica, Josip Zvipek, Kokarje; Franc Pušnar, Vogrinski; Andrej Vičpotnik, Gotovlje; Peter Černelohar, Čekavnik; Janez Novak, Hum; Ernest Poveh, Opatija; Janez Turek, Knežna gora; Josip Račević, Skopice; Jožef Berčon, Smartno pri Litiji; Franc Viola, Solkan; Manfred Friderik, Sv. Lucija; Janez Drolc, Kamnik; Viktor Mihajl, Škrbina; Janez Šturm, Tolmin; Jožef Čeh, Trst; Jožef Tomasič, Trst. — V taboru v Hrubieszowu: Remec Anton, Šempas; Keber Mihael, Ljubljana; Rupnik Franc, Rovte; Palčič Mihael, Buzet; Fiolč Karel, št. Peter (št.); Potočnik Jožef, Javorje; Šegula Franc, Podvine; Ošmale Janez, Žitara vas; Zupančič Franc, Rudolfovo.

— **Izvršena smrtna obsodba.** Pred zagrebškim prekim sodiščem je bil dne 24. t. m. opoldne obsojen na smrt domobranec Krsto Mirić, ker je pobegnil od svojega krdela in izvršil več roparstev. Poveljnik je obsodbo potrdil in dve uri nato so Mirića, ki ga je pravoslavni duhovnik lepo pripravil na smrt, na dvorišču domobranske vojašnice ustrelili.

— **Velikodušen dar.** Veleindustriji bratje Gavrilovič v Petrinji so poslali »Odboru S. H. S. žena za sirote« v Zagrebu povodom narodnega dneva 50.000 K.

— **Ceno za krompir na Hrvaškem** je določila oblast na 80 K za 100 kg; te cena velja do 1. avgusta t. l.

— **Avstrijski in ogrski podaniki,** ki so vsled svetovne vojske vsled internacij ali sekvstracij utrpeli v Rumuniji kako škodo, dobe, če se da škoda dognati, povračilo, ako svojo zahtevo najkasneje do 1. julija 1918 prihlase pri »Verwaltungsstab der Militärverwaltung in Rumänien, Schadensamt, Bukarest«, v gotovih številkah in z navedbo dokazil. V katerem kraju zasedenega dela Rumunije severno Donave so imeli oškodovanci svoje bivališče, ko je škoda nastopila, je vseeno. Po 1. juliju navedene škode se bodo upoštevale le, če pritožnik dokaže, da ni kriv na zakasnitvi prijave.

— **Obisk avstrijskih visokih šol.** Baron pl. Hadn je objavil v »Statistischer Monatschrift« razpravo, ki se peča z obiskom avstrijskih visokih šol. Iz nje posnemamo: Na 10.000 Avstrijcev odpade 14.74 visokošolcev, v Nemčiji pa 13.19. Na juridično fakulteto odpade v Avstriji 1492.6, v Nemčiji 589 rednih slušateljev, na tehniko v Avstriji 1463.5, v Nemčiji 996.5 odstotkov. Najvišji obisk izkazuje medicinska in teološka fakulteta in agrikalni visoki študij. V Avstriji povzročuje tako visoko število visokošolcev okolnost, ker obiskujejo judovski dijaki v neprimerno visokem številu visoke šole. Če bi obiskovali judje vi-

soke šole v razmerju njih števila 14.6 odstotkov vsega prebivalstva jih je, bi odpadlo na nje mesto 6764 le 1919 slušatelj in bi obisk zaostajal za obiskom visokih šol v Nemčiji. Po narodnosti obiskuje visoke šole največ Nemcev (judi so všteti), slede jim Poljaki, Čehi in Rusini. Visoko število obiskovalcev visokih šol povzroča tudi okolnost, ker se v Avstriji omalovažuje obrtni in poljedelski poklic in vse tišči v državne službe. Med vojsko je število judovskih visokošolcev še poskočilo. Vojska je zelo zredčila vrste avstrijskih visokošolcev.

Liublanske novice.

lj **Sentjakobsko prosvetno društvo** priredi v nedeljo, dne 30. junija romarski izlet na Žalostno goro. Tja gremo peš, nazaj z velikimi čolni po Ljubljani. Spored: Zjutraj ob pol 5. uri sv. maša in sv. obhajilo v cerkvi sv. Jakoba. Po sv. maši se zberemo izletniki na Karlovskem mostu in odidejo točno ob pol 6. uri po najbližji poti skozi Črno vas in Podpeč na Žalostno goro. Gori bo ob 10. uri glavno cerkveno opravilo. Zvečer odidemo na čolne in okrog 10. ure smo zopet doma. Ker zadostne skupne aprovizacije društvo ne more prevzeti, naj se s hrano po možnosti vsak sam založi.

lj **Sklep šole.** Danes so ljubljanske srednje in ljudske šole sklenile šolsko leto. lj **Odvetniško pisarno** je otvoril advokat dr. Juro Adlešič v Ljubljani, Sodna ul. št. 6, II. nadstropje.

lj **Velik dar** sta naklonila društvu za varstvo vajencev (Vajeniškemu domu) v Ljubljani dva neimenovana dobrotnika, prvi 1000 K, drugi 50 K. Bog jim povrni in jima vzbudi obilo posnemalcev!

lj **Tedenski izkaz** o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 16. do 22. junija 1918. Število novorojencev 7, mrtvo-rojenec 1, umrlih 22. Od umrlih je domačinov 12, tujecev 10. Umrli so: za jetiko 4, med njimi 2 tujca, za različnimi boleznimi 18. Za nalezljivimi boleznimi so oboleli, in sicer za škrlatno 1, za tifusom 1, za vrtičko 1, vsi domačini.

lj **Tatvine.** Posestnici Mariji Srnjak na Illovi je bila te dni iz hleva ukradena mlada, 450 K vredna svinja. Ravnotam so udrli na pod in ukradli skrinjo, v kateri je bilo suho sadje, sladkor, pšenična moka, kaša in fižol, potem črna suknja v skupni vrednosti 900 K. — Zadnji čas so v vilo inženirja Hugona Uhtira v Hradeckega vasi udrli tatovi in ukradli razne reči v vrednosti 5680 K. — Na Marijinem trgu je bil neki mlekarici ukraden ročni voziček (s črkama I. P.) s 7 posodami za mleko in rdečim pregrinjalom.

Štaterske novice.

lj **Žalec.** Na novoustanovljeni trirazredni deški meščanski šoli se vrši vpisovanje in sprejemni izpit v prvi razred dne 15. julija t. l., ob 8. uri zjutraj. Pristop imajo tudi deklice kot hospitantke. Učni jezik je slovenski, vendar je tudi preskrbljeno za temeljito priučenje nemščine kot drugega deželnega jezika. Ta učni zavod ima trgovsko-obrtno smer ter je prva šola te vrste na slovenskem Štajerju, ki bo nudila našemu narodu višjo in širšo naobrazbo za praktično življenje.

lj **Smrtna kosa.** V sredo, dne 26. junija, je umrl v starosti 44 let gosp. Janez Hohnjec v Sv. Petru pod Sv. Gromi. Pokojnik je bil brat g. dr. Jurija Hohnjeca, kaplana na Rečici. Umrl je na posledicah bolezni, ki si jo je nakopal v vojaški službi. Pokojnik je bil ugleden gospodar in zvest pristaš S. L. Š.

lj **700letni jubilej ustanovitve sekovske škofije.** S posebnim pastirskim listom, z dne 25. aprila 1918 je knez in škof sekovski omenjal 700letno ustanovitev sekovske škofije, v katerem je svečanostni dan tega jubileja določil 23. junij.

lj **Iz Gradca** nam poročajo, da vsled pomanjkanja moke Gradčani ne bodo v torek in petek dobili kruha. Zdaj smo bili le en dan brez njega in to v nedeljo, zdaj pa že celo dva dni! Morda nimajo v Ukrajini tudi nič moke!

Primorske novice.

lj **Važno za begunce.** Salezijanci na Rakovniku uljudno prosijo vse one begunce, katerim so izposodili tkeome sedanje vojske postelje ali postelnjake (modroce), da vse v snažnem stanju in zanesljivo zavodu vrnejo do konec julija. — Vodstvo zavoda.

lj **Obrtna centrala za obnovev Goriske** s sedežem v Ljubljani je po prizadevanju kranjskih in goriških rodoljubov ustanovljena. Svojo nalogo v prid obnovev Goriske je začela takoj izvrševati. Njen cilj je pred vsem, združiti obrtnike vseh pri obnovitvi v pošte prihajajočih obrtnikov na slovenskem ozemlju ter jih podpirati vsestransko v strokovnem in trgskem oziru pri prevzemanju vsakojakih obnovitvenih del pri stavbah in pri notranji opremlitvi. Zadruga prevzema od države, dežele, občin in zasebnih strank naročila in jih potem oddaja svojim članom v izvršitev. Obrtnikom in naročnikom bo pri zadrugi na razpolago za vsa strokovna pojasnila poseben tehnični odsek pod vodstvom stavbnega inženirja. Posamezni mali obrtniki bi pri tolikšnem obsegu obnovitvenih del na Goriškem pri sedanjih gospodarskih razmerah ne mogli prevzemati večjih naročil, dočim jim bo vsled združitve v veliko organizacijo mogoče to storiti. Organizaciji je zagotovljena izdatna finančna pomoč. K sodelovanju so poklicani vsi slovenski obrtniki, pred vsem iz Goriškega. Da se namen in pomen obrtne centrala bolj pojasni, osobito med prizadetimi goriškimi krogi, sklicuje zadruga načelstvo na dan 5. julija t. l. ob 10. uri dopoldne v Gorico v prostorih Goriške zveze (Ulica Teatro, št. 20, I. nadst.) sestanek, h kateremu vabi goriške obrtnike vseh strok, pred vsem pa opekar-narje, kamenarje in aparje, pa tudi druge interese. — Jernej Kopač, načelnik Obrtne centrala za obnovev Goriske v Ljubljani.

lj **Apel na železniške tatove.** Spoštovani neznani gospodje tatovi! Stroge in neusmiljene so kontribucije, ki jih na korist Vaše tatinske aprovizacije, oziroma pre-kupčevalnice nalagata prejemnikom blaga, ki se prevaža po železnicah. Tako ste naložili tudi naši občini kontribucijo 346 kg sladkorja in jo iz same prijaznosti kratkim potom prevzeli v zaprtem plombiranem vagonu neke na potu iz Trsta preko St. Petra v Ilir. Bistrice. Železniško uradno poročilo pravi, da ste pozabili že na prgi Trst—Opčina tržaško plombo nadomestiti z Vašo plombo in je morala postaja na Opčini izvršiti Vaš posej. Ker delujete inkognito in Vam ni drago, da bi znala des-nica kaj dela levica, odstranili ste uradno občinsko plombo in jo nadomestili z Vašo, ki ne nosi imena, in tako zmešali štre-no onim, ki bi radi pogledali v Vašo tajno de-lavnico. Hvala Vam, da tako lajšate bre-mena istrskemu prebivalstvu, ki se kopije v obilici hrane! Naša občina na primer res ni prejela v tekočem letu, torej v šestih mesecih, niti praha moke za kruh ali peko, dobila pa je povprečno na osebo okrog 16 kilogramov koruze, to je 2-70 kg na mesec. Pač, prejeli smo tudi nekaj moke v teh šestih mesecih, in sicer 425 kg takozvane redine moke po 4 K 1 kg, za občino, ki šteje 6800 prebivalcev. Da ni usmiljenih slovenskih src — kranjskih in deloma tudi štajerskih — in neusmiljenih pre-kupčeval-skih oderuhov, pozabili bi že bili, kaj je kruh! Čemu k tej hrani sladkor? Doslej smo dobivali sladkorja toliko, da so se ko-maj honorirale redne izkaznice. Z gornjo pošiljateljico nam je bilo po daljših mesecih nakazano nekoliko sladkorja preko običaj-ne, itak prikrajšane kvote, tako da bi se pomoglo za en mesec šibkim otrokom, bolnikom, invalidom, vojakom na dopustu — tu ste nastopili Vi s kontribucijo in ste tem siromakom izpred ust požrli košček sladkorja. Želim, da bi vsako noč skozi mesec dni romale mimo Vas procesije su-siščnih otrok, onemoglih starcev ob ber-gljah, pohabljenih, slepih invalidov, izmu-čenih vojakov, prthajajočih na dopust do-mov in bi vam tulile na uho: »Dajte nam sladkor nazaj, hijene!« — Ali ste že čuli, da bi banditi, tolovaji oropali siromake? — Prizanesite vsaj bednemu istrskemu ljudstvu! — Podgradi v Istri, dne 24. junija 1918. — Vodja obč. aprovizacije.

lj **Slabe prometne razmere** na progi Gorica-Jesenice. V soško dolino se je povrnilo že precejšnje število beguncev in veliko pomanjkanje vsega bi zahtevalo, da bi se vpeljali še drugi vlaki na progi Gorica-Jesenice. Javno potreben bi bil vsaj en brzovlak. Da bi se vsaj nekoliko olajšalo neznosno stanje južne železnice na progi Trst-Dunaj, je neobhodno potrebno,

da se upostavi zveza Trst-Dunaj čez Celovec. Pozivamo ravnateljstvo državnih železnic, da takoj ukrene kaj v tem pogledu.

Razne novice.

lj **Madžarska radost ob odhodu čeških polkov iz Behescsabe.** Uspeh več mesecev trajajočih prošenj na merodajnih mestih navsezadnje le ni izostal: Čehi so odkorakali iz Behescsabe v Hartberg na Štajerskem. Kako globoko se je oddahnil v slovaščini pisan list »Neodvislost« vladnih krogov, da so odpravili Čeha iz ogrske dežele! To pa ni bilo tako lahko, kakor bi si ta ali oni mislil. Listi so pisali in hujskali proti češkim vojakom, občine so vlagale prošnje, da bi se znebile Čehov, prirejali so se shodi z namenom, odpraviti Čeha iz Ogrske, a bilo je vse zastoj. Ko ni torej vse vkup nič pomagalo, sta se napotila K. Fabry, bivši poslanec in vrhovni župan Füzeneny osebo k ministrom za bogocastje in za vojaške zadeve h grofu Apponyiu in Szurmayu in jima povedala, da je v interesu ogrske države, da bi bili Čehi kolikor hitro mogoče odpravljeni iz ogrske dežele, ker je navzočnost Čehov in tu pa tam ruskih vojnihi ujetnikov — zdramila zaspano slovaško narodno zavest v Behescsabi in okolici in jo pospešila za 50 let. »Klobuk dol!« piše zgoraj omenjeno vladno glasilo, »pred tema zaščitnikoma domovine in pred ministroma, ki sta razumela naše prošnje.« — Kako je imelo občinstvo Čeha rado, je lahko posneti iz priznanja zgoraj omenjenega navedenega lista, ki piše, da se množica ljudi, med njimi več inteligence, ni bala iti k barakam in na kolodvor, kjer je plakala, ko so Čehi odhajali. Očita jim to, kakor tudi, da so odhajajoče Čeha otovorili z moko, mastjo itd., kar jim je pa bilo na meji zaplenjeno. Da ne bo za Čehi niti spomina več, svetuje list, naj se iztira iz mesta sploh vse češko prebivalstvo, češ da nedostaje stanovanj. — Nato pozdravlja madžarski polk, ki pride na mesto Čehov, ter se obrača nanje z naslednjo prošnjo: »Ne žalite tukajšnjega prebivalstva, ki se je zadnje tri leta jako privadilo slovaškega jezika, ne dražite ga, pa boste videli, da bodo zopet začeli govoriti madžarski jezik. Ne rabite nobenega nasilja na prebivalstvo, saj so vam to dobri ljudje. Torej list sam priznava, da je njegov lastni interes, da se prebivalci pomadžarijo: ali treba je z njimi ravnati. — Kakor je videti, imajo »viteški« Madžari strah, da si madžarski vojaki ne bodo znali pridobiti med ljudstvom toliko simpatij, kakor so si jih pridobili Čehi.

lj **Cena topovom pada.** Bonar Law je naznanil angleški spodnji zbornici, da je padla cena topovom, 18 funtni top je stal 1. 1915. 2100 funtov, zdaj stane 1900 funtov, 4.5 palčna havbica je stala 1. 1915. 2115 funtov šterlingov, zdaj stane 1790 funtov šterlingov, dasi so se zvišale cene blagu in delavske plače.

Aprovizacija.

lj **Razdelitev mesa na zelene izkaznice B** se vrši jutri v soboto in sicer za števke od 1400 do 1660 in sicer: od 7. do vilke od 1400 do 1600 od 7. do pol 8. ure, od 1600 do 1800 od pol 8. do 8. ure, od 1800 do 2000 od 8. do pol 9. ure, od 2000 do 2200 od pol 9. do 9. ure, in od 2200 do 2400 od 9. do pol 10. ure.

LISTNICA UREDNISTVA.

lj **P. Č. v K.** Prevod izhaja sedaj še v »Slovenču« in se bo kasneje ponatisnil kot knjiga.

lj **Obvestilo.** Tvrdka Vaso Petričič nasl. I. S a m e c naznanja svojim c. odjemalcem na debelo in drobno, da ostane trgovina zaradi počitnic trg. osobja in nakupovanja novega blaga celi mesec julij zaprta. 2228

lj **Iz škojke Loke.** Podpisani uljudno prosim, da se dotična ženska gotovo zglaši v pritličju hiše, kjer se nahaja c. kr. orožniška postaja, zaradi petelina, katerega je ravnotam prodala letošnji veliki teden za 10 kron. Zglaši naj se v soboto ali v nedeljo ali pa takoj, ko bo čitala te vrstice v časopisu. Pot in stroške ji bodem povrnil. Ako pa se ne zglaši, jo smatram potem za tatovo. — Janez Šober, čevljar, Škofja Loka šte. 21. 2227

lj **Jurčičevi spisi v novem natisu.** V zalogi Katoliške bukvarne je izšel ravnokar V. zvezek Jos. Jurčičevih spisov, ki jih urejuje prof. dr. Ivan Grafenauer. — Na prvem mestu nudi ta zvezek Jurčičevo najboljšo povest »Sosedov sin«, na drugem povest »Sin kmetskega cesarja« in slednjič roman »Med dvema stoloma«. Ob koncu so uredniki opombe tihoče se označenih spisov. Tudi zunanja oprema je zelo lična in in prikupna. Cena 3 K, vez. 6 K. Dobi se v Katoliški bukvarni v Ljubljani.

Soimialite se »Slovenske Straže«!

lj **Jurčičeva najboljša povest »Sosedov sin«** je izšla tudi posebej kot ponatis iz petega zvezka. Ker spada med najboljše klasične spise slovenskega slovstva bo našla povest brez dvoma tudi v šolah porabo. Cena 1 K 50 v. Dobi se v Katoliški bukvarni v Ljubljani.

lj **»Franz Josef«** grenčica uredi moteno odvajanje zopet prijetno in zanesljivo; slast do jedi in spanje se zopet povrneti in polagoma jamejo zginjevati tesnoba in počutki.

Fellerjev blagodišeči, krepilni, bolečine tolažeči rastlinski esenčni fluid z znamko



FLSA-FLUID
odpravi glavobol

12 steklenic franko 14 K 32 vin. Lekarar F. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 134 (Hrvaško). Cez 100.000 zahvalnih pisem in zdravniških priporočil. VIII-a.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja povodom bolezni in smrti našega nad vse ljubljene sina oziroma brata, gospoda

Stankota Grudnika

dijaka c. kr. učiteljača

izrekamo tem potom našo najpri-srčnejšo zahvalo. Osobito pa se zahvaljujemo za poklonjeni krasni venec sošolcev in šopke prijateljev, zlasti še prečastitemu g. katehetu za asistenco, gg. profesorjem in dijakom ter vsem, ki so spremili draga go-kojnika na njegovi zadnji poti.

Trebelno-Ljubljana, 28. junija 1918.

ZALUJOČI STARISI.

Brez posebnega naznanila.



Višji poštni kontrolor Ivan Junz sporoča v svojem in v imenu svoje nesrečne družine, da mu je padel dne 15. t. m. ob Piavi zdaj tudi še drugi in edini sin

Ljudevit

Ljubljana, 27. junija 1918.

Prosi se tihega sožalja.



Zalostnim srcem javljamo vsem so-rodnikom, da je danes zjutraj, dne 27. junija mirno zaspa v Gospodu gospodična

Marija Globočnik

zasebnica

po kratkem trpljenju, previdena s sv. zakramenti za umirajoče. Pogreb dra-ge pokojnice bo jutri, v soboto, ob 4. uri popoldne na tukajšnje poko-pališče.

Sv. maše se bodo brale v župni cerkvi v Trzinu.

Trzin, dne 27. junija 1918.

ZALUJOČI OSTALI.

Proda se

motorno kolo

N. S. 3 1/2 v dobrem stanju. — Ogleda se lahko pri tvrdki: Vojnovič & Co., Dunajska cesta 22.

Ročni mlin za žito!



K 120.—. Razpošilja z Dunaja proti predplačilu zne-ska glavno zastopstvo **MAX BOHNEL**, Dunaj IV. Margaretenstr. 27. Odd. 32.

Mlatilnice, slamareznice, gepeljni, čistilniki, sadni mlini, sadne in vinske stiskalnice, najnovejši ročni mlini in drugi poljedelski stroji

se lahko ogledajo in kupijo pri
FRANC HITTI, zaloga poljedelskih strojev, LJUBLJANA, Martinova cesta št. 2.

Naprodaj 4 konji

2180 Ogledajo se in dobe pojasnila pri
ANTONU DRASLERJU V BOROVNICI.

Licitacija konj.

Pri stabilnih konjskih bolnišnicah se vrše v mesecu juliju 1918 licitacije konj sledeče: dne 27. v Mariboru, dne 2. in 16. v Radgoni, dne 14. v Šoštanju in dne 8. v Kranju. Začne se povsod ob 9. uri dopoldne. K licitaciji se puste le taki kupci, ki se izkažejo z legitimacijo politične oblasti, v kateri je potrjeno, da so dotični res poljedelci.

Kupim dobro ohranjen
zelo ter ostro za kralje
deloma z denarjem, deloma z belo moko.
Naslov pove uprava »Slovenca« pod šte. 2231.

Gorenjka in Moli in delaj!

se prosita, da pošljeta na upravo »Slovenca« pod prvotno šifro svoj naslov!

Naznanilo.

S tem si usojam slavnemu občinstvu vljudo naznaniti, da se od 1. julija dalje dobi

v kavarni Tratnik

izborna bela kava, čokolada z mlekom, kakao, malinovec, limonada, pivo itd., itd. v najboljši kakovosti in ob najpazljivejši poštebni.

Za mnogobrojen obisk se priporoča
2221 z velespoštovanjem
plačilni natak RUDI.

ADVOKAT

dr. Juro Adlešič

VLJUDNO NAZNAJJA, DA JE OTVORIL
:: SVOJO PISARNO V LJUBLJANI ::
::: SODNA ULICA ŠT. 6/II. :::

Obvestilo.

Svojim cenj. odjemalcem prijazno naznanjam, da radi pomanjkanja blaga ostane moja trgovina v mesecu JULIJU ZAPRTA. 2219

S spoštovanjem
MODNA TRGOVINA PERO ŠTERK LJUBLJANA.

Prodajalica

dobro izvežbana, železninske stroke, se SPREJME.
2220 Hrana in stanovanje v hiši.

A. SUŠNIK, Ljubljana, Zaloška cesta 21.

Večje posestvo

obstoječe iz gozdov in travnikov, v vrednosti od 1 do 2 milijona kron, SE KUPL.
Ponudbe z natančnim opisom obsežnosti in lege naj se vpošljejo pod šifro: »Večje posestvo« na upravnishvo tega lista. 2224

Slovenske narodne pesmi za cifre in peje.

Priredil in izdal podpisani. Izšel je pravkar I. zvezek predelan in prenovljen. Kdor ga še nima ali je prejšnji že preveč v cvetju, naj si naroči novejšega. — V njem je tudi zaznamek vseh 200 pesmic, katere vsebujejo dosedaj izšli deveteri zvezki. Vsled velike draginje in težko pri izdaji je cena zvezku 4 krone. 2218

Priporočam se
::: IV. KIFERLE V LJUBLJANI, :::
Krojaška ulica št. 8/II.

Išče se zanesljiv štacunski hlapec

Kje? pove upravnishvo »Slovenca« pod šte. 2179.

Vsakovrstne **SLAMNIKE**, slamnate torbice (cekarje), predpražnike, slamnate čevlje (solne) priporočam gospodom trgovcem za obila naročila. 588
FRAN CERAR, tovarna slamninkov v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani.

Kdor hoče v resnici zadostno poskrbeti za svojo rodbino, naj se posluži izredno ugodnih pogojev

vojno-posojilnega zavarovanja

Brez vsake zdravniške preiskave. Takoj v veljavil Brezplačna pojasnila in proračune dá zavarovalni oddelek za Trst, Istro in Gorishko-Gradiško c. kr. avstrijskega vojaškega sklada za vdove in sirote v TRSTU, VIA LAZZARETTO VECCHIO 3.

Izdaia konzorcij »Slovenca«.

Kuharica

se išče v majhno župnišče na Notranjskem. Nastop s 15. julijem 1918. Zraven nekoliko gospodinjstva (dva prešiča). Naslov na upravo »Slovenca« pod Kuharica 2182.

Soliden trgovski pomočnik išče hrano in stanovanje

Naslov pri upravi Slovenca pod št. 2194

Sprejem takoj v službo
mesarskega pomočnika
mesarskega vajenca

in
hlapca h konjem
KOŠENINA, mesar, Kolodvorska ulica šte. 6, LJUBLJANA.

Kdor mi dá za dva konja kompletno



usnjalo opravo

(Brustgeschier), novo ali v dobrem stanu, mu dam zato sporazumno lepa bukova drva. Kdo? pove uprava »Slovenca« pod šte. 2184.



Proda se moško kolo

Pismene ponudbe na upravo tega lista pod »Kolo 1918«.



KUPI SE vsaka množina

2163

sodov za zelje

Ponudbe s ceno in približno velikostjo na: JOŽEF ORAŽEM, župan, MOSTE PRI LJUBLJANI.

Služba strojnika

k elektromotorju, ki se razume tudi na bencin-motor, SE ODDA s hrano in stanovanjem. — Nastop s 1. avgustom. Ponudbe z navedbo plače na J. ORAŽEM, MOSTE PRI LJUBLJANI.

Iščem gospodično

ki bi bila za čas počitnic pri mojih treh otrocih v starosti 5, 7 in 9 let. Vrtnarice imajo prednost. Hrana v hiši, plača po dogovoru. — Ponudbe prosim pod »Vzgoja 2173« na upravo »Slovenca«.

Agente

za čas primerne novosti išče
J. Klimesch

eksportna trgovina, PRAGA II. — 1314.

PRI GRADNJI TOVARNIŠKEGA POSLOPJA blizu kolodvora v TRŽIČU se sprejmo

zidarji in tesarji s plačo od K 1'40 do K 1'70 na uro. težaki s plačo od K —'80 do K 1'20 na uro. ženske s plačo od K —'60 do K —'70 na uro.

Čezurno delo se plača po dogovoru. — Za dobro prehrano, ki stane 4 do 5 K na dan, je skrbjeno. Na razpolago brezplačno stanovanje. — Vpraša naj se pri
g. Žumer, Ljubljana, Vrhovčeva ulica 3 ali naravnost na stavbišču. 2079

CUNJE

suknne odrezke, stare in nove, kakor vse vrste bombažastih in volnenih cunj, žaljje-vino, odeje, vrvi itd. v vsaki množini in po najvišji ceni kupuje

E. Kotzbeek v Kranju.

KUPEJO SE

suhe čresnje, borovnice ter letošnje gobe

Ponudbe z navedbo množine in cene :: na trdko
JOSIPA VAL,
::: Ljubljana. :::

Pisane, prazne ureče in vinske sode

KUPI v vsaki množini po vsakokratnih najvišjih dnevnih cenah. — Ponudbe se prosijo na: S. N. NEUMANN, Ljubljana, Poljanska cesta 49.

KUPIM dobro ohranjen

pisalni stroj

Ponudbe na poštni predal 27, Ljubljana. 2155

Romarski pokriti voz voz-parizar

na peresih, s 23 sedeži, pred vojsko nov, in v dobrem stanju, STA NAPRODAJ pri JOŽEFU LEBAR v BLAGOVICI 9, pošta LUKOVICA.

Srbečico, lišaje

odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir, zakonito zajamčeno »Skabotom« mazilo. Popolnoma brez duha, ne maže. Poskusni lonček K 3 — veliki K 5 — porcija za rodbino K 12 —. Zaloga za Ljubljano in okolico: Lekarna pri zlatem jelenu, Ljubljana, Marijin trg. 1520
Pazite na varstveno znamko »Skabotom«!

Kupite le domač izdelek, to je:



Dobiva se v vsaki prodajalni!

Suhe gobe (jurčke)

kakor tudi druge, zaplembi ne podvržene deželne in gozdne pridelke (maline, jagode, med itd.)
KUPUJE PO NAJVIŠJIH CENAH
1917 M. RANT, KRANJ.

GORICA F. BATJEL LJUBLJANA
Stolna ul. 2-4 Stara trg št. 28

TRGOVINA IN MEHANIČNA DELAVNICA.
Moška in ženska DVOKOLESA se s staro pneu-matiko, ŠIVALNI in PISALNI STROJI, GRAMO-FONI, ELEKTRIČNE ŽEPNE SVETILKE. Najboljše BATERIJE. Posebno nizka cena za preprodajalce.

skrbite!

Jesensko gnojenje

je najvažnejše! S težavami dobite kajnit, ki vsebuje

14% kalija

Zato prosimo odjemalce, da mi takoj po-dajo naročila, da zamorem jeseni pravočasno poslati. — Pojasnila in skrajne ponudbe na razpolago!

Vinko Vabič, 2168
veletržec, Žalec, Stajersko.

Rdečo deteljo, repno seme, špinačo, motovilec in vsa druga semena za jesen priporoča

Sever & komp.
prej Peter Lassnik,

LJUBLJANA, Wolfova ulica.

Kupujemo

suhe gobe, prazne ureče in vse vrste doma pridelana semena

Kranjska deželna podružnica n. a. deželne življenske rentne zavarovalnice v Ljubljani, Marije Terezije c. št. 17

sprejema

vojno-pos. zavarovanja za 8. vojno posojilo. Najugodnejši pogoji! Pojasnila vedno na razpolago!

2081 Išče marljive posredovalce.

Ljudska posojilnica reg. zadruga z neom. zavezo v Ljubljani sprejema prijave na

osmo 5 $\frac{1}{2}$ % avstrijsko vojno posojilo po objavljenih pogojih, tako da stane nominalnih K 100'—:

I. davka prosto 5 $\frac{1}{2}$ %, amortizacijsko državno posojilo K 91'54.

II. davka preste 5 $\frac{1}{2}$ %, dne 1. septembra 1923 odpovedljive državne zakladnice K 95'50.

Lastniki osmega vojnega posojila bodo imeli prednost pred vsemi drugimi pri nakupu predmetov, ki jih bo vojna uprava koncem vojne prodala. Plačilo se bude s tem vojnim posojilom po podpisni ceni.

Vrednostni papirji avstrijskega vojnega posojila se sprejemajo v brezplačno shrambo in upravo.

Tehnična pisarna

2780

za izvršitev vsakovrstnih načrtov in proračunov. Oblastveno konc. zasebna posredovalnica za nakup in prodajo zemljišč, gozdov in posestev.

VALENTIN ACCETTO

zapriseženi sodni izvedenec

v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14.

Izvršujem tudi tudi privatne cenitve v mestu in na deželi. Pro-dajalci in kupci se obrnejo na gori označeno posredovalnico. Pre-vzemam tudi dela in nadzorovanje. Tajnost zajamčena.

v Ljubljani.

K-toliška tiskarna v Ljubljani.

Dr. IVAN HUBAD

OKROŽNI ZDRAVNIK IN ZOBOZDRAVNIK

V ŠKOFJI LOKI

Zapet ordinira

OD 26. JUNIJA DALJE.

Kupujem:

les za jame od 12 cm naprej mehak okrogel les, [na nt, smrekovo lubje | lanske in čreslo | letošnje, kostanjev les | od 10 cm hrastov les | naprej,

Prosim ponudbe s skrajnimi cenami, množino in navedbo roka za oddajo.

VINKO VABIC,

Žalec 9, Južno štajersko.

Kulantno poslovanje. Takojšnje plačilo proti duplikatom.

Zavarovanje na VIII. vojno posojilo.

C. kr. avstrijski zaklad za vdove in sirote

(Zavarovalni oddelek)

deželna poslovalnica v Ljubljani
Frančevo nabrežje 1

sprejema

zavarovanja na VIII. vojno posojilo

pod najugodnejšimi pogoji.

Tako zavarovanje olajša vsakomur zajetje VIII. vojnega posojila z malimi delnimi vplačili v daljši ali krajši dobi. Premije se morejo plačati tudi z vojnim posojilom osme in prejšnjih izdanj.

Pojasnila dajejo naše okrajne poslovalnice v Črnomlju, Kamniku, Kočevju, Kranju, Krškem, Litiji, Ljubljani (Frančevo nabrežje 1/I), Logatcu, Postojni, Radovljici in Rudolfovem in naši pooblaščenici zastopniki. 1915

SIGORIN

zatre čudovito naglo stenice

Vzorčna steklenica K 4'—, velika stekle-nica K 16'—, brizgalnica K 2'—, Vsa na-ročila naj se naslavljajo naravnost na
:: Lekarna pri upanju :: Pees 16, Ogrsko.
Apotheke »zur Hoffnung«

Zamaške

nove in stare kupi vsako množino
tvrdka JELAČIN & Ko. Ljubljana
ljubljanska industrija probkovih zamaškov